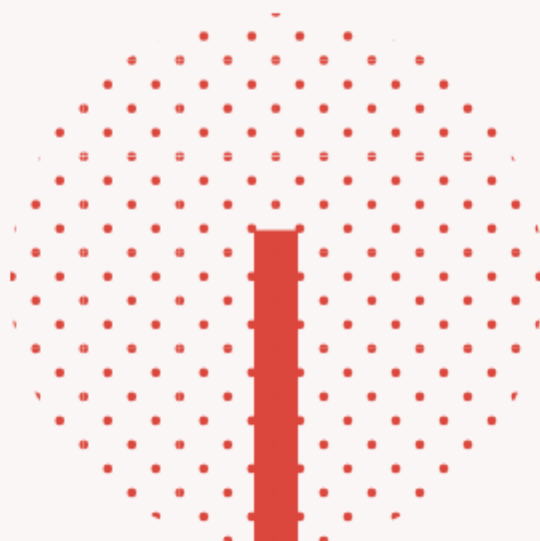


VIOLÈNCIES MASCLISTES 2019

DOSSIER ESTADÍSTIC

DADES ELABORADES PER L'OBSERVATORI DE LA IGUALTAT
DE GÈNERE



OCTUBRE 2019



Generalitat de Catalunya
**Institut Català
de les Dones**

ÍNDEX

Introducció	4
1. Dones assassinades per violència masclista	5
Gràfic 1. Evolució de les dones assassinades per VM en l'àmbit de la parella i denúncies prèvies a Catalunya.	5
Gràfic 2. Edat mitjana de les dones assassinades per violència masclista segons els diversos anys a Catalunya.	6
Gràfic 3. Distribució percentual dels femicidis en l'àmbit de la parella per edats i anys a Catalunya.	6
Gràfic 4. Dones assassinades a causa de la violència masclista segons els fills menors a càrrec a Catalunya.	7
2. Denúncies per VM en l'àmbit de la parella i familiar en els anys 2014 – 2019. 8	8
Gràfic 5. Denúncies per VM en l'àmbit de la parella i familiar a Catalunya	8
Gràfic 6. Evolució del nombre de denúncies a causa de la violència masclista en l'àmbit de la parella a Catalunya.....	9
Gràfic 7. Evolució de les ordres de protecció resoltes a Catalunya	10
3. Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals:	11
Gràfic 8. Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual a Catalunya	11
4. Mutilacions genitals femenines	12
Gràfic 9. Evolució anual del nombre de mutilacions genitals femenines registrades a Catalunya.....	12
5. Matrimonis forçats.....	13
Gràfic 10. Evolució del nombre de matrimonis forçats registrats a Catalunya.....	13
6. Recursos disponibles per a l'abordatge de la VM:.....	14
Gràfic 11. Nombre de recursos disponibles per a l'abordatge de les violències masclistes a Catalunya l'any 2018	14
7. Telèfon 900 900 120	15
Gràfic 12. Nombre de trucades segons l' àmbit de la violència masclista en l'any a Catalunya 2018.	15
Gràfic 13. Nombre de trucades segons les formes de violència masclista exercides l'any 2018 per taxes.	16
Gràfic 14. Trucades segons fills/filles a la llar en els àmbits de VM de parella i familiar 2018 (%)	16
Gràfic 15. Nombre de trucades per motiu de violència masclista rebudes a la línia 900 900 120 a Catalunya entre els anys 2008-2018	17
Gràfic 16. Nombre de trucades segons l'edat de les dones en situació de violència masclista l'any 2018	18
8. Serveis d'informació i atenció a les dones	18
Gràfic 17. Nombre d'atencions realitzades als SIAD per territori l'any 2018	18

Gràfic 18. Nombre de dones ateses a causa de la violència masclista als Serveis d'Informació i Atenció a les Dones per territori l'any 2018	19
Gràfic 19. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones per grup d'edat l'any 2018.....	20
Gràfic 20. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones per nivell d'estudis l'any 2018.....	20
Gràfic 21. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya l'any 2018.....	21
Gràfic 22. Evolució de les dones ateses als Serveis d'Atenció i Informació a les Dones a Catalunya.....	22
Gràfic 23. Dones ateses en situació de violència masclista als Serveis d'Informació i Atenció a les Dones a Catalunya.....	23
Gràfic 24. Proporció de dones ateses en situació de violència masclista als Serveis d'Atenció i Informació a les Dones a Catalunya.....	23
9. Oficines d'atenció a les dones de l'ICD	24
Gràfic 25. Nombre de consultes realitzades a les oficines d'atenció a les dones de l'Institut Català de les Dones a Catalunya	24
Gràfic 26. Orientació jurídica a les oficines de servei d'atenció a les dones de l'Institut Català de les Dones a Catalunya	24
Gràfic 27. Orientació psicològica a les oficines de serveis d'atenció a les dones de l'institut Català de les Dones a Catalunya	25
10. Serveis d'intervenció especialitzada.....	25
Gràfic 28. Nombre de Serveis d'Intervenció Especialitzada operatius a Catalunya .	25
Gràfic 29. Nombre de dones, filles i fills atesos als Serveis d'Intervenció Especialitzada a Catalunya.....	26
11. Serveis d'acolliment i recuperació de la VM	26
Gràfic 30. Serveis d'acolliment i recuperació a Catalunya	26
12. Serveis d'acolliment substitutori de la llar.....	27
Gràfic 31. Serveis d'acolliment substitutori de la llar a Catalunya	27
13. Servei tècnics de Punt de Trobada (STPT)	28
Gràfic 31. Serveis tècnics de Punt de Trobada a Catalunya.....	28
14. Dispositius electrònics de seguiment.....	29
Gràfic 32. Dispositius electrònics de seguiment a Catalunya.....	29
15. Servei d'Atenció i protecció ATENPRO	30
Gràfic 33. Nombre d'usuàries actives del ATENPRO a Catalunya	30
16. Enquesta de violència masclista 2016	31
Gràfic 34. Dones que han sofert algun fet de violència masclista amb molta o força afectació segones les conseqüències a Catalunya l'any 2016	31
Gràfic 35. Dones de 16 anys i més que han sofert algun fet* de violència masclista el darrer any, segons la localització del fet a Catalunya l'any 2016.....	32
Gràfic 36. Valoració sobre si aquests comportaments són formes de violència masclista (de 0 a 10)* a Catalunya l'any 2016.....	33

Gràfic 37. Dones de 16 anys i més que han sofert fets d'especial gravetat durant tota la vida a Catalunya 2016..... 34

Gràfic 38. Dones de 16 anys i més que han sofert algun fet* de violència masclista el darrer any per grup d'edat a Catalunya l'any 2016 35

Introducció

La violència masclista és la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones. La violència masclista és una greu vulneració dels drets de les dones i un obstacle perquè les dones puguin assolir la plena ciutadania, l'autonomia i la llibertat, tal com recull la Llei 5/2008 de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.

A partir de la creació i posada en marxa de l'Observatori de la Igualtat de Gènere adscrit a l'Institut Català de les Dones, l'any 2017 es va iniciar una col·lecció de dossiers estadístics amb la voluntat de posar a disposició de la ciutadania dades actualitzades en matèria de gènere i evidenciar les desigualtats i la discriminació que encara pateixen les dones al nostre país. Aquest dossier doncs és una edició actualitzada de la col·lecció de dossiers sobre violència masclista. Aquesta col·lecció de dossiers es va publicar per primera vegada amb motiu de la celebració del 25 de novembre de 2017, dia internacional de l'eliminació de la violència masclista contra les dones i s'ha anat actualitzant periòdicament. Així doncs es recull i publica aquesta col·lecció que recopila dades anuals oficials per tal de visibilitzar el fenomen i analitzar-lo. En aquesta línia, cal destacar que la recerca i l'anàlisi de les dades permet un aproximació més detallada a la realitat. Punt clau per tal de garantir el coneixement de la realitat i impulsar accions més adequades per l'eradicació d'aquest tipus de violència.

Concretament, en aquesta sèrie es recullen dades provinents dels registres de diferents departaments de la Generalitat de Catalunya sobre violència masclista, alguns resultats de l'Enquesta de violència masclista 2016 realitzada pel Departament d'Interior amb la col·laboració de l'Institut Català de les Dones, l'Ajuntament de Barcelona i Bancaixa, dades dels serveis vinculats a l'ICD i altres dades rellevants en violència masclista de caràcter oficial.

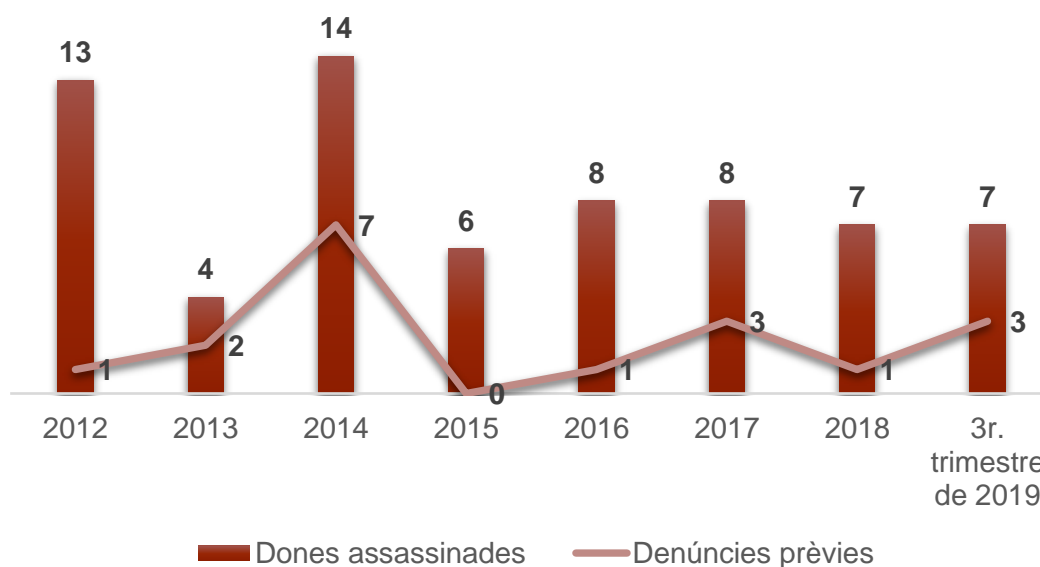
El present dossier es va actualitzant en el moment que es disposa de noves dades dins de l'any i la darrera actualització ha estat realitzada l'octubre de 2019.

1. Dones assassinades per violència masclista

La violència en l'àmbit de la parella és la violència física, psicològica, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat, tal com recull la Llei 5/2008.

Les dades i els informes dels diversos organismes a escala mundial, com per exemple Nacions Unides, reflecteixen que encara que la gran majoria de víctimes d'homicidi al món són homes, les dones moren majoritàriament a mans de les seves parelles, ex parelles o familiars homes.

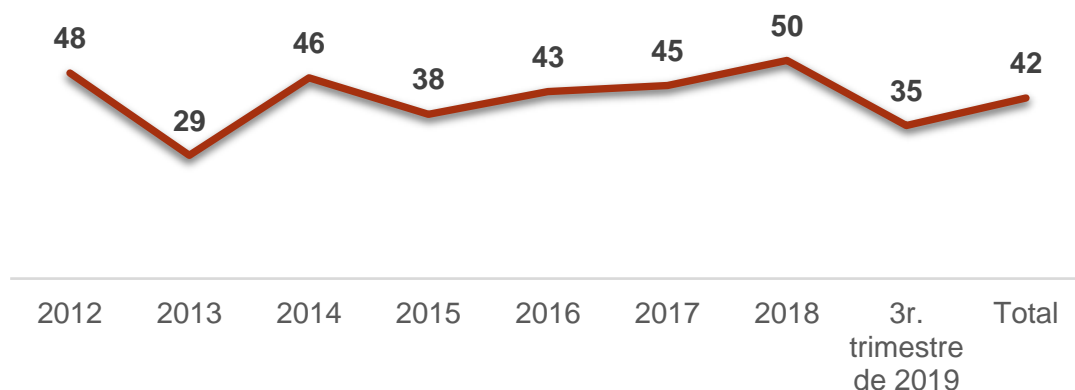
Gràfic 1. Evolució de les dones assassinades per VM en l'àmbit de la parella i denúncies prèvies a Catalunya.



Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

El nombre total de dones assassinades per violència masclista comptabilitzades a 3r. trimestre de 2019 a Catalunya ha estat de 10; 7 en l'àmbit de la parella, de les quals tres tenien denúncia prèvia i una en l'àmbit sociocomunitari que sí havia interposat denúncia i dues en l'àmbit familiar. Dues de les dones comptabilitzades al 2019 van ser assassinades durant el 2018 però no s'han identificat com a violència masclista fins el 2019.

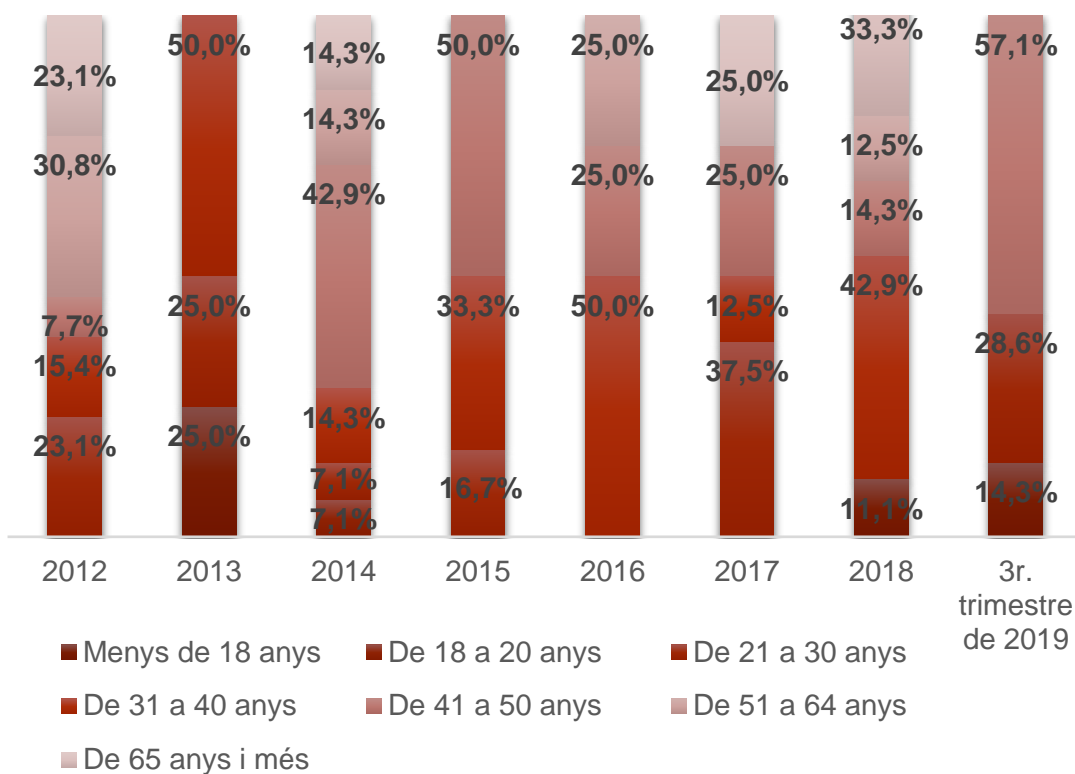
Gràfic 2. Edat mitjana de les dones assassinades per violència masclista segons els diversos anys a Catalunya.



Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

L'edat mitjana de les dones assassinades per VM en l'àmbit de la parella, els darrers 8 anys és de 42 anys, i la mitjana d'edat del tercer trimestre de 2019 és de 35 anys.

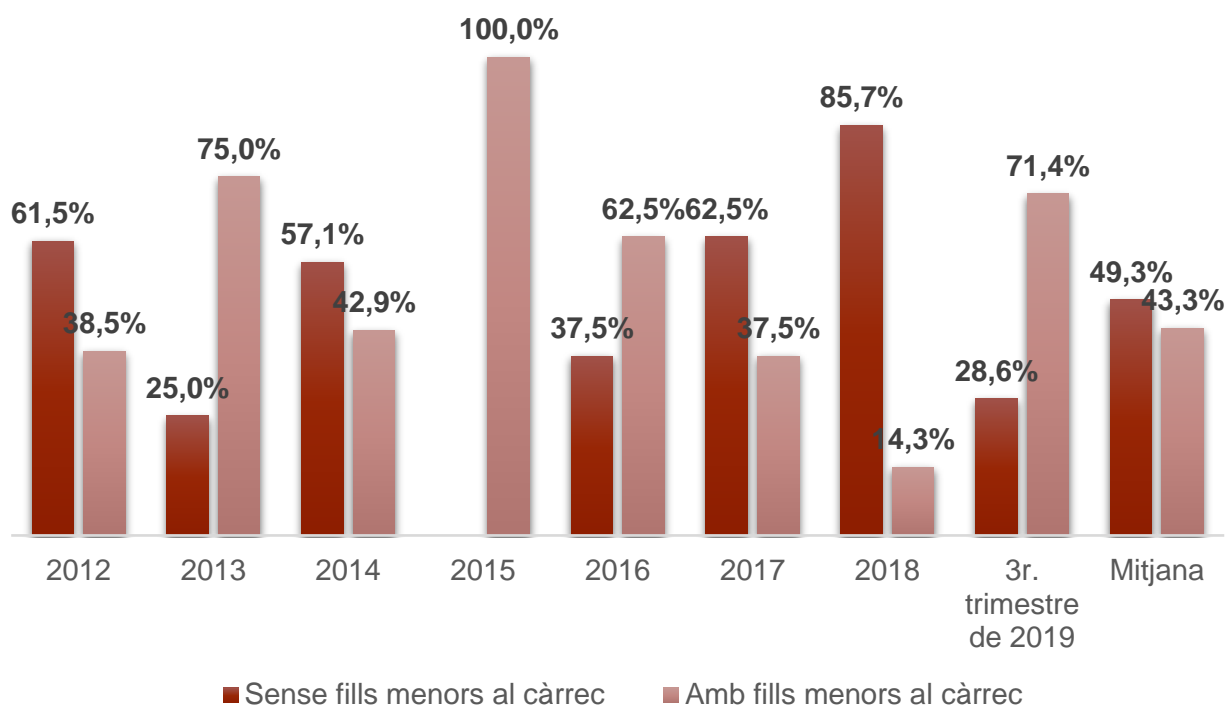
Gràfic 3. Distribució percentual dels femicididís en l'àmbit de la parella per edats i anys a Catalunya.



Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

Durant el tercer trimestre de 2019, el 57% de les dones assassinades per VM en l'àmbit de la parella tenia entre 41 i 50 anys.

Gràfic 4. Dones assassinades a causa de la violència masclista segons els fills menors a càrrec a Catalunya.

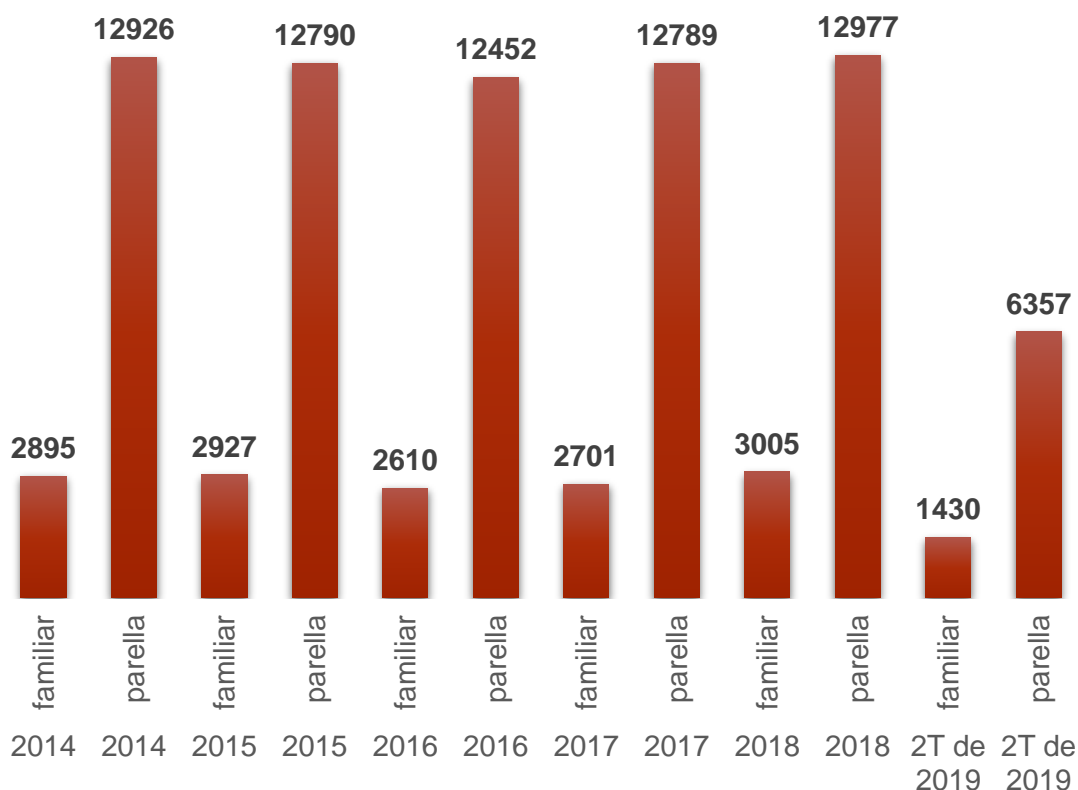


Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

Les dones assassinades els darrers 8 anys, en l'àmbit de la parella, tenien fills al càrrec, en un 43,3% dels casos de mitjana. Els fills i filles sovint són un motiu de lligam amb l'agressor.

2. Denúncies per VM en l'àmbit de la parella i familiar en els anys 2014 – 2019.

Gràfic 5. Denúncies per VM en l'àmbit de la parella i familiar a Catalunya

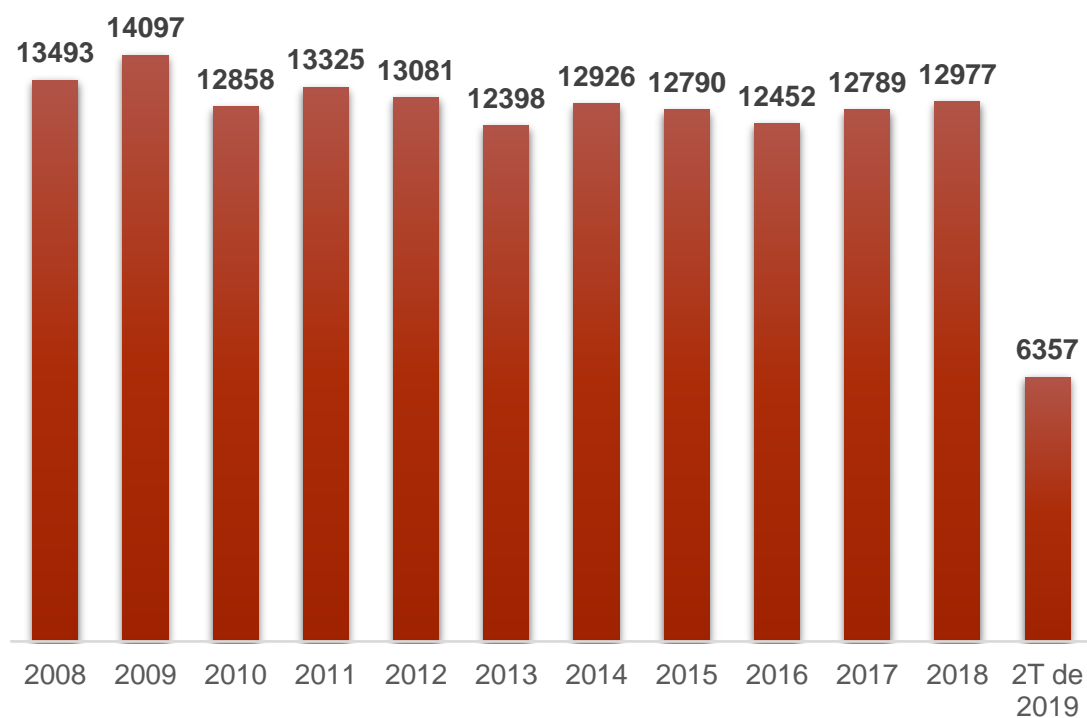


Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

L'any 2018 s'han fet 15.982 denúncies de VM, 12.977 (81%) en l'àmbit de la parella i 3005 (19%) en l'àmbit familiar. Es van detenir 6.582 homes majors d'edat i es van atendre 16.314 dones per VM en els àmbits de parella i familiar. Les dades del segon trimestre de 2019 consoliden la mateixa tendència.

Aquesta taula mostra de manera conjunta la victimització de les dones per violència masclista en l'àmbit de la parella (recollida en el codi penal espanyol com a violència de gènere) i per violència masclista en l'àmbit familiar (recollida com a violència domèstica, segons el codi penal). En ambdós casos els autors són homes, mentre que les víctimes son dones, per tal de visualitzar l'impacte de gènere de la violència exercida per part de la parella, l'ex parella o d'altres familiars de l'entorn.

Gràfic 6. Evolució del nombre de denúncies a causa de la violència masclista en l'àmbit de la parella a Catalunya

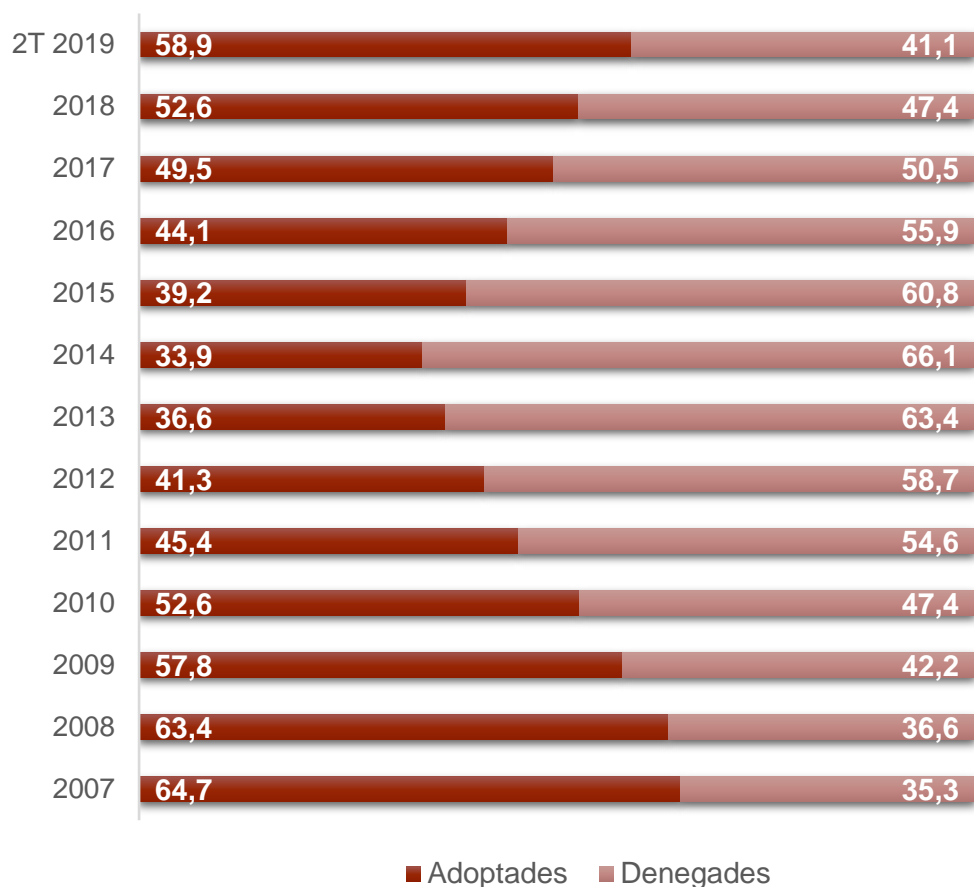


Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

El nombre de denúncies per VM en l'àmbit de la parella l'any 2018 ha estat de 12.977. Ha augmentat un 1,5% respecte l'any anterior. A segon trimestre de 2019 les dades són similars si les comparem amb el mateix període de l'any passat.

Ordres de protecció resoltes

Gràfic 7. Evolució de les ordres de protecció resoltes a Catalunya

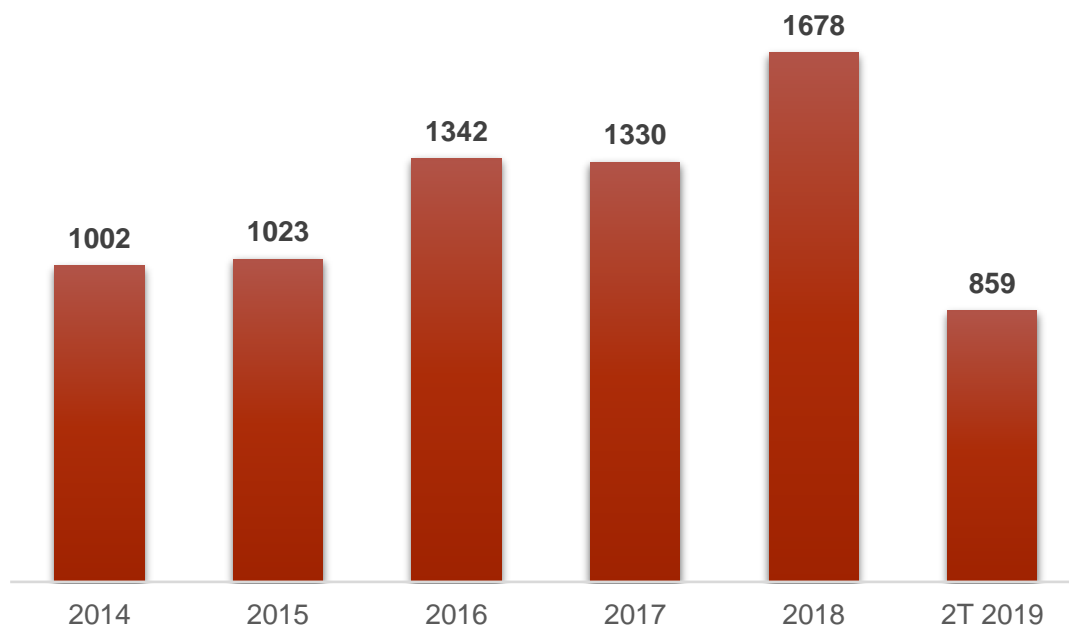


Font: Consell General del Poder Judicial.

Segons el CGPJ a segon trimestre de 2019 s'han adoptat el 59% de les ordres de protecció admeses a tràmit i la proporció ha anat augmentant cada any. L'any 2018 es van demanar 5.097 ordres de protecció de les quals se'n va adoptar el 52,6% i durant l'any 2017 se'n van acceptar a tràmit 5.272 de les quals se'n van adoptar el 49,5%.

3. Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals:

Gràfic 8. Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual a Catalunya



Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

L'any 2018 es van registrar 1.678 delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual. L'edat més freqüent de les víctimes va ser entre els 11 i els 20 anys i dels agressors entre 31 a 40 anys. A segon trimestre de 2019 es manté la mateixa tendència que l'any anterior.

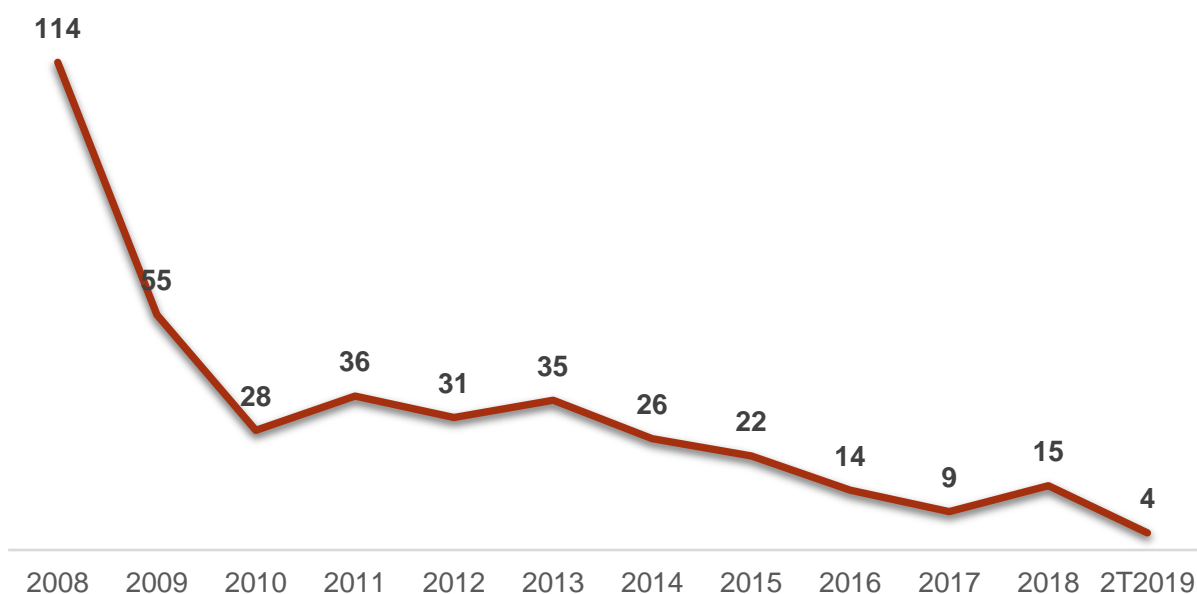
Segons l'article 4 de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, la violència sexual (i abusos sexuals) comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de la violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

Els Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals, en sentit ampli, són aquelles accions tipificades per la llei que ataquen la lliure disposició de l'individu sobre la seva sexualitat. Al codi penal espanyol hi ha diversos tipus inclosos en aquest títol VIII. Aquesta taula inclou els següents tipus penals amb els quals el departament d'interior elabora els seus informes trimestrals sobre violència masclista: agressions sexuals, agressions sexuals (víctima menor 13 anys), agressions sexuals amb penetració, abusos sexuals, abusos sexuals (víctima menor 13 anys), abusos sexuals amb penetració, assetjament sexual.

Tot i que hi ha incidents que queden fora d'aquest subgrup, aquesta agrupació de tipus penals ens permet visibilitzar la violència sexual en base a les dades policials.

4. Mutilacions genitals femenines

Gràfic 9. Evolució anual del nombre de mutilacions genitals femenines registrades a Catalunya



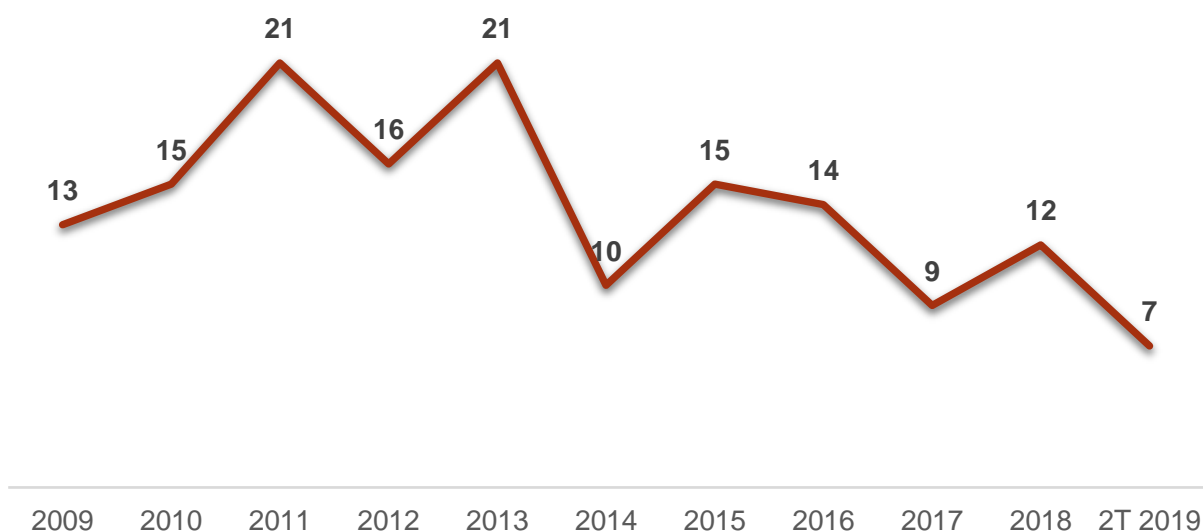
Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

Pel que fa a les mutilacions genitals femenines (MGF), l'any 2018 a Catalunya segons el Departament d'Interior, es van registrar 15 casos. Es va produir un augment significatiu respecte l'any anterior. A segon trimestre de 2019 torna a disminuir. Cal destacar que la PG-ME intervé en la majoria dels casos de MGF de forma preventiva.

S'entén per Mutilació Genital Femenina (MGF) totes aquelles pràctiques que impliquen l'extirpació total o parcial dels genitals externs femenins o altres agressions als òrgans genitals de les dones per raons culturals, religioses o d'altres amb finalitat no terapèutica.

5. Matrimonis forçats

Gràfic 10. Evolució del nombre de matrimonis forçats registrats a Catalunya



Font: Elaboració a partir de dades del Departament d'Interior

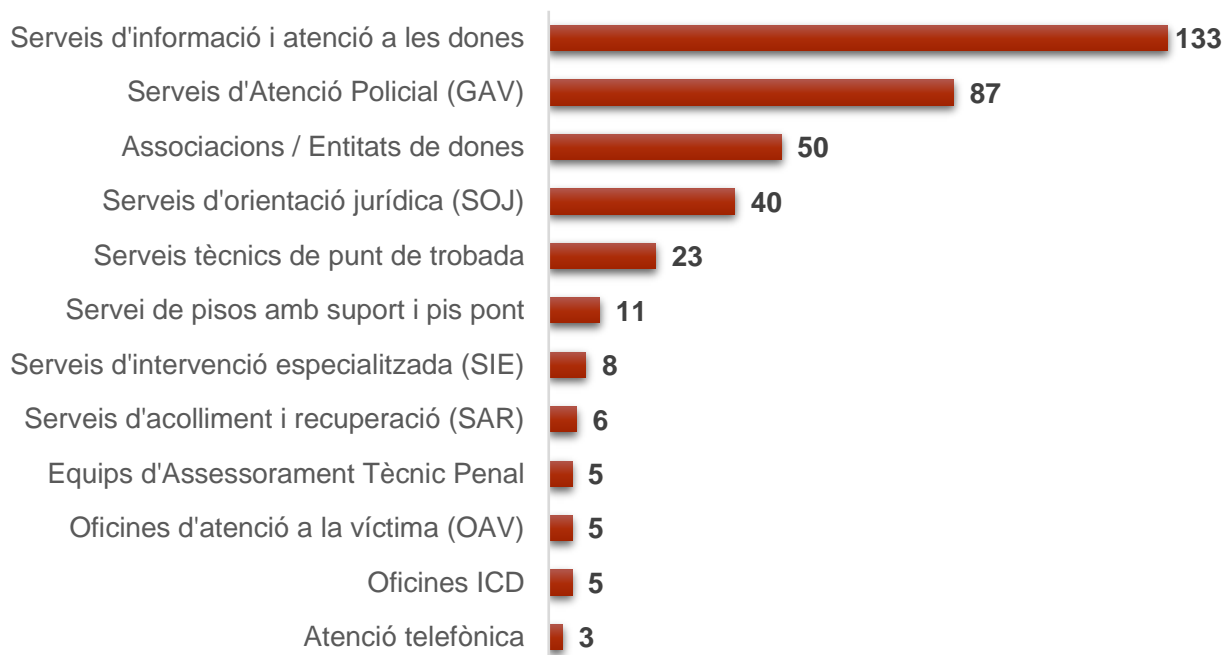
El nombre de matrimonis forçats a Catalunya segons el Departament d'Interior l'any 2016 va ser de 14 casos, l'any 2017 se'n van registrar 9 i l'any 2018, 12. A segon trimestre de 2019 es manté la proporció de 2018.

S'entén per matrimoni forçat aquell que es produeix sense el consentiment vàlid de, com a mínim, un dels contraents, per la intervenció de terceres persones de l'entorn familiar (sovint els progenitors), que s'atorguen la facultat de decisió i pressionen perquè aquesta pràctica es produeixi. Això és especialment greu quan els contraents són menors.

L'article 16 de la Declaració dels Drets Humans de Nacions Unides diu que "només mitjançant el lliure i ple consentiment dels futurs esposos, es podrà contraure matrimoni".

6. Recursos disponibles per a l'abordatge de la VM:

Gràfic 11. Nombre de recursos disponibles per a l'abordatge de les violències masclistes a Catalunya l'any 2018

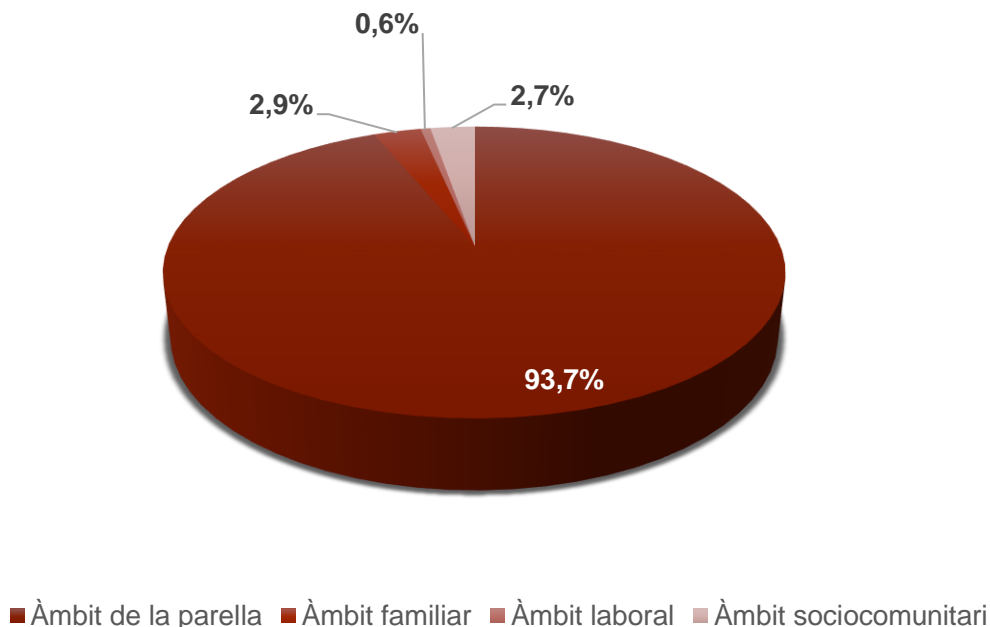


Font: Elaboració pròpia a partir de dades del directori de recursos de l'ICD i actualitzacions.

Des de 2008, any en que es va aprovar la *Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista*, s'han habilitat diversos serveis i s'han creat recursos per tal d'eradicar la VM. En aquest sentit, la llei, en el seu article 54 defineix tota una Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral per a les dones en situació de VM i especifica tot un seguit de serveis dels quals es relacionen, en aquest apartat, les dades registrades pels mateixos serveis en l'exercici de les seves funcions.

7. Telèfon 900 900 120

Gràfic 12. Nombre de trucades segons l' àmbit de la violència masclista en l'any a Catalunya 2018.



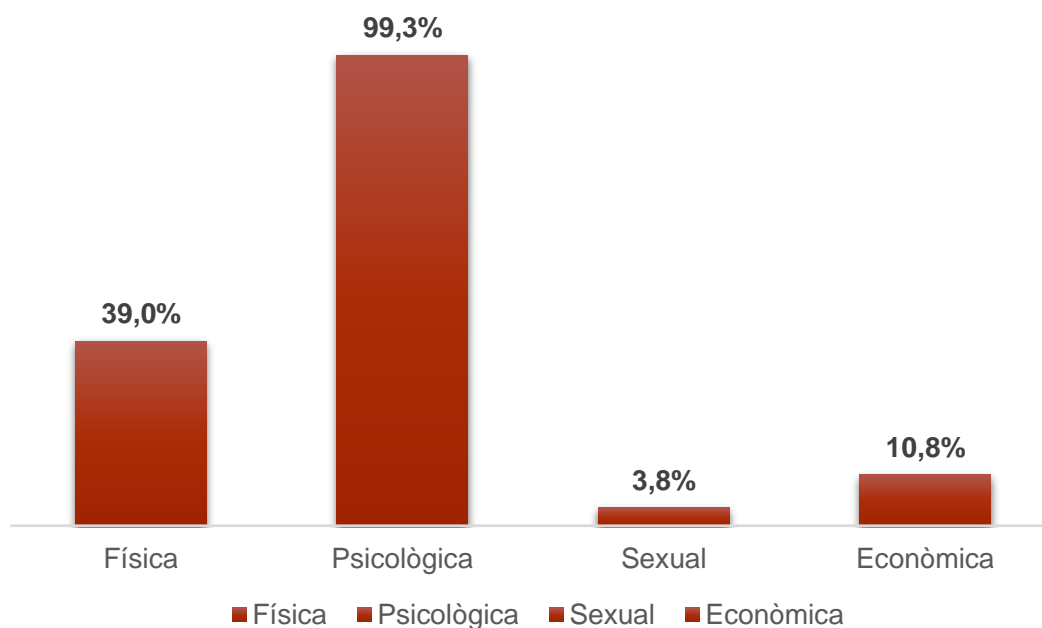
Font: Elaboració pròpia a partir del registre de trucades del telèfon 900 900 120

L'any 2018, el telèfon 900 900 120, d'atenció a les dones, ha rebut 10.543 trucades, 9.325 de les quals per motiu de VM. El 93,7% han estat en l'àmbit de la parella, el 2,9% en l'àmbit familiar, el 0,6 % en l'àmbit laboral i el 2,7% en l'àmbit sociocomunitari.

El servei d'atenció permanent del 900 900 120 contra la violència masclista és gratuït i confidencial i funciona tots els dies de l'any, durant les 24 hores del dia. S'hi pot accedir per telèfon i correu electrònic, i atén les demandes relacionades amb qualsevol forma de situació de violència contra les dones com peticions d'informació de dones que viuen situacions de violència, sobre els recursos existents a Catalunya en matèria d'assistència a la violència contra les dones, sol·licituds d'assessorament sobre possibles actuacions a realitzar davant una situació de violència contra les dones, procedents de particulars i/o professionals.

Disposa de professionals, advocades i psicòlogues que poden contactar amb serveis d'emergència, si és necessari. Les persones que accedeixin al servei poden expressar-se en 124 llengües, entre les quals hi ha el català, el castellà, l'anglès, el francès, l'italià, el rus, l'àrab.

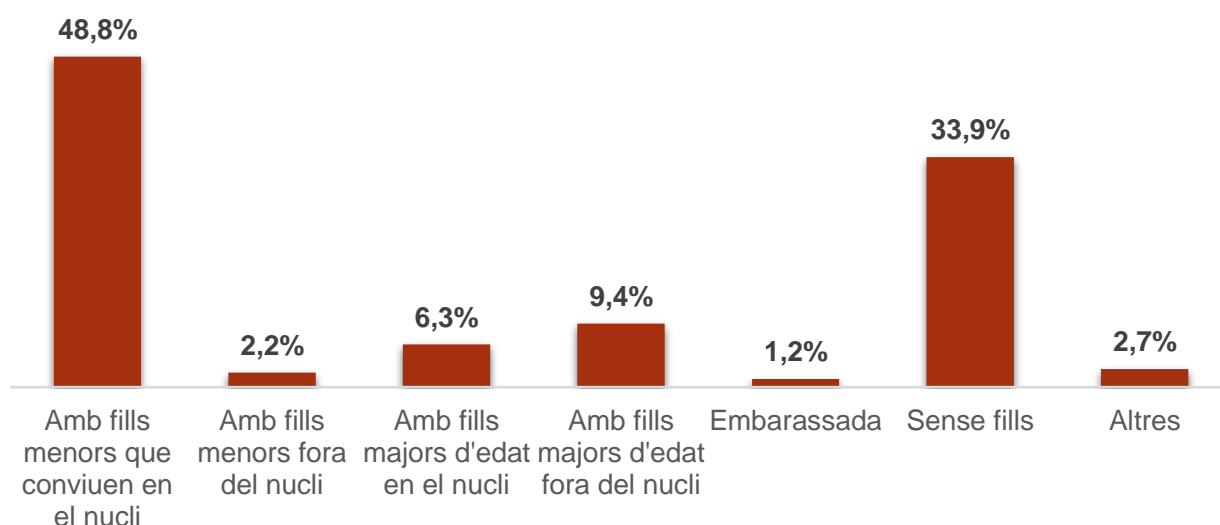
Gràfic 13. Nombre de trucades segons les formes de violència masclista exercides l'any 2018 per taxes.



Font: Elaboració pròpia a partir del registre de trucades del telèfon 900 900 120

L'any 2018, el 99,3% de les trucades al telèfon 900 900 120, d'atenció a les dones, van ser per violència psicològica, el 39% violència física, l'11% violència econòmica i el 4% per violència sexual. Aquestes formes de violència s'han donat, en alguns casos, de forma simultània.

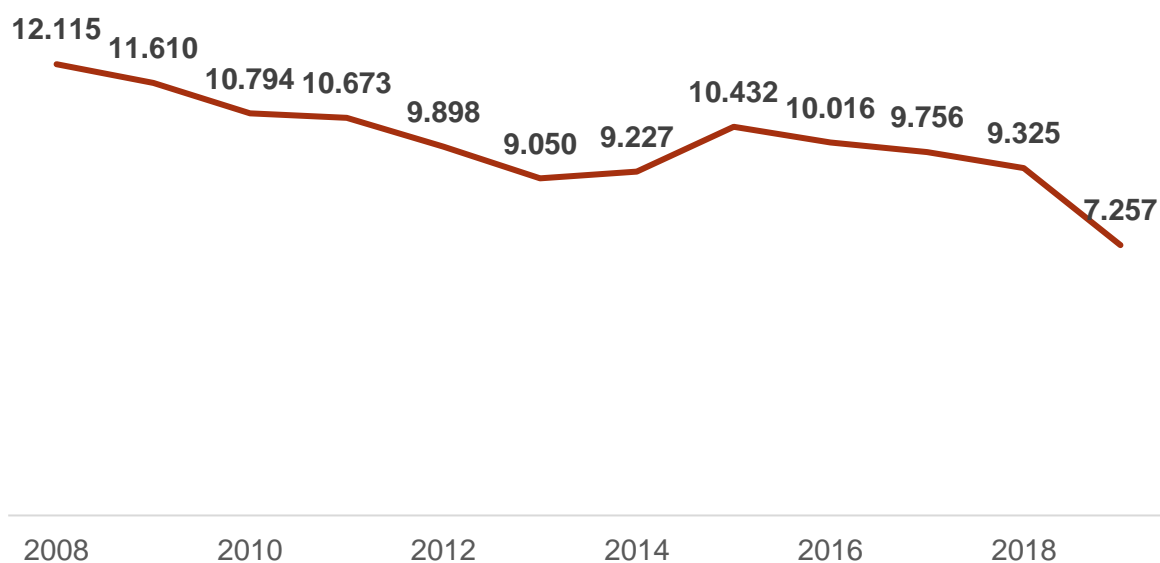
Gràfic 14. Trucades segons fills/filles a la llar en els àmbits de VM de parella i familiar 2018 (%)



**Una dona pot tenir més d'una casuística. Font: memòria mensual del telèfon 900 900 120*

El 55% de les dones ateses per VM al telèfon 900 900 120 tenia filles o fills al nucli familiar. Un 49% en tenia de menors d'edat i un 6,3% de majors d'edat dins del nucli familiar.

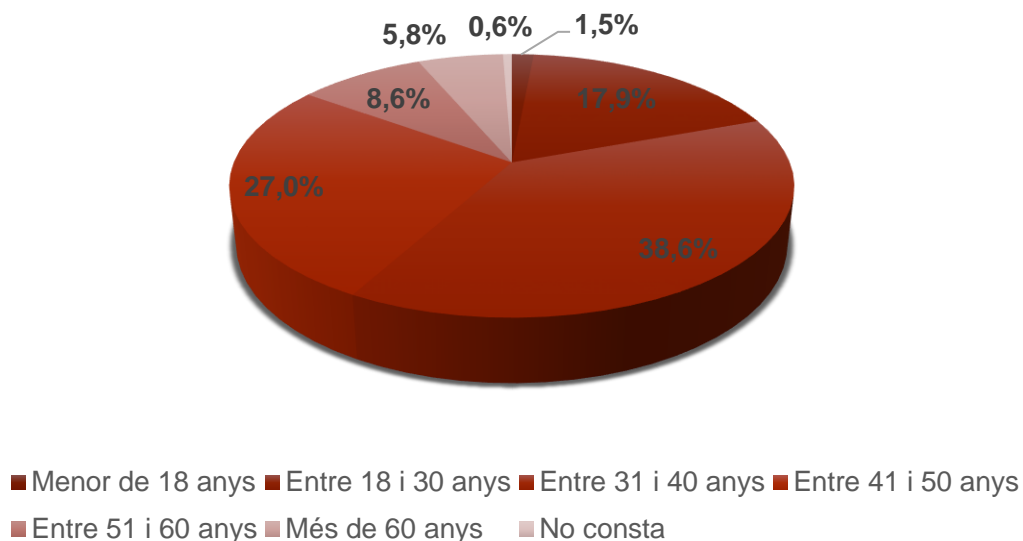
Gràfic 15. Nombre de trucades per motiu de violència masclista rebudes a la línia 900 900 120 a Catalunya entre els anys 2008-2018



Font: Elaboració pròpia a partir del registre de trucades del telèfon 900 900 120

El nombre mitjà anual de trucades per VM al telèfon 900 900 120 des del territori de Catalunya dels darrers 10 anys és de 10.013, l'any 2018 se n'han fet 9325 i fins el tercer trimestre del 2019 se n'han fet 7257.

Gràfic 16. Nombre de trucades segons l'edat de les dones en situació de violència masclista l'any 2018

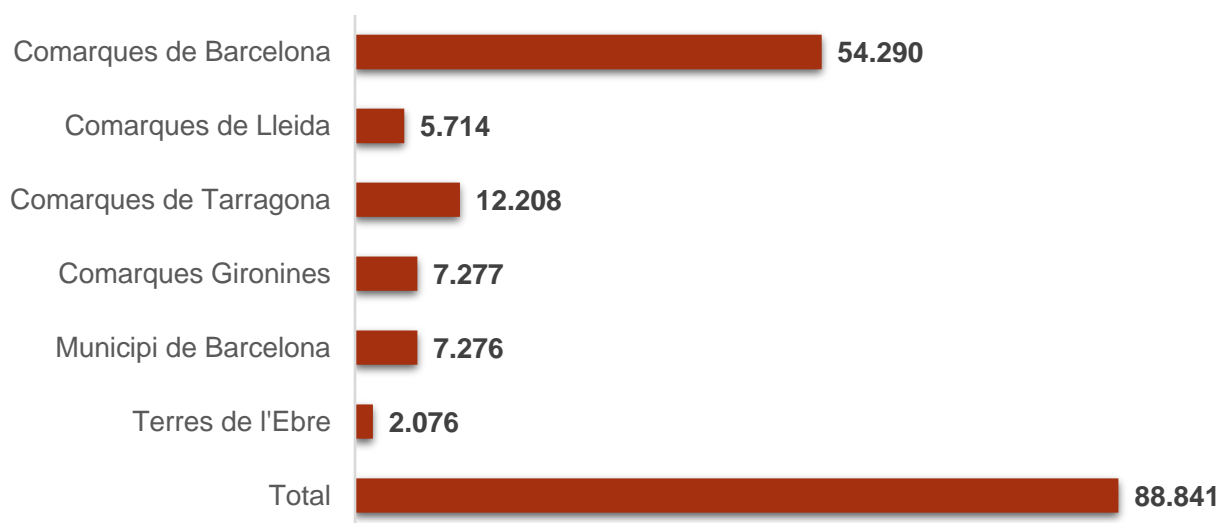


Font: Elaboració pròpia a partir del registre de trucades del telèfon 900 900 120

4 de cada 10 dones que van trucar al telèfon 900 900 120, l'any 2018, tenia entre 31 i 40 anys.

8. Serveis d'informació i atenció a les dones

Gràfic 17. Nombre d'atencions realitzades als SIAD per territori l'any 2018

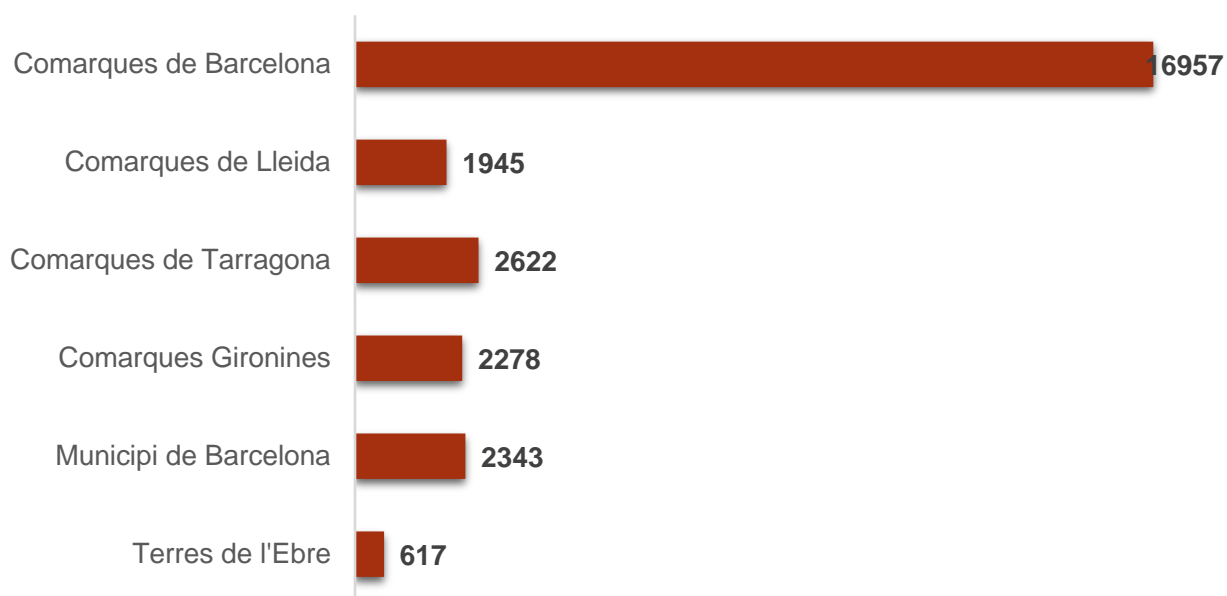


Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones.

Les dones de Catalunya disposen de diversos serveis d'informació i atenció, que funcionen coordinadament arreu del territori. Les Oficines d'informació de l'Institut Català de les Dones i els Serveis d'informació i atenció a les dones (SIAD), de titularitat municipal o comarcal, informen sobre qualsevol matèria, com ara salut, treball, habitatge, serveis i recursos per a les dones, i, si s'escau deriven cap a les entitats i organismes que en són responsables.

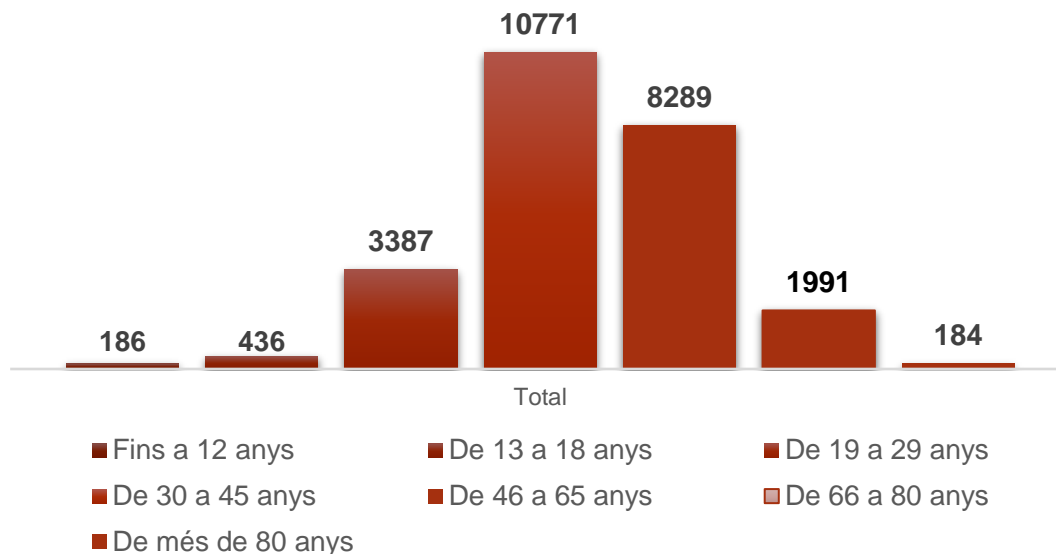
Els serveis d'informació i atenció a les dones (SIAD) estan presents en els municipis de més de 20.000 habitants i a les capitals comarcals. L'any 2018 als SIAD de Catalunya, s'ha realitzat 88.841 atencions, i s'ha atès a 26.762 dones, de les quals 10.247 estaven en situació de VM.

Gràfic 18. Nombre de dones ateses a causa de la violència masclista als Serveis d'Informació i Atenció a les Dones per territori l'any 2018



Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones.

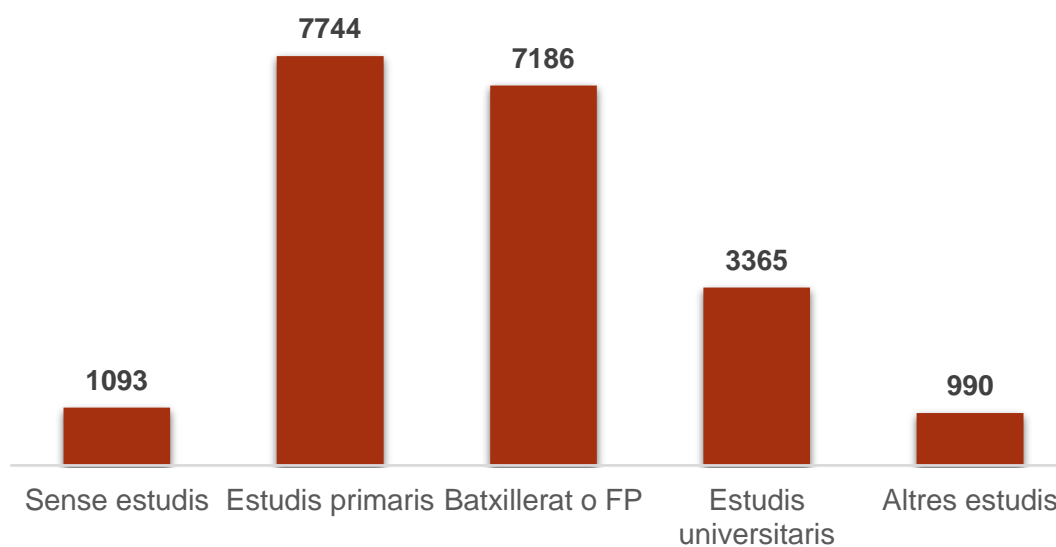
Gràfic 19. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les dones per grup d'edat l'any 2018



Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones.

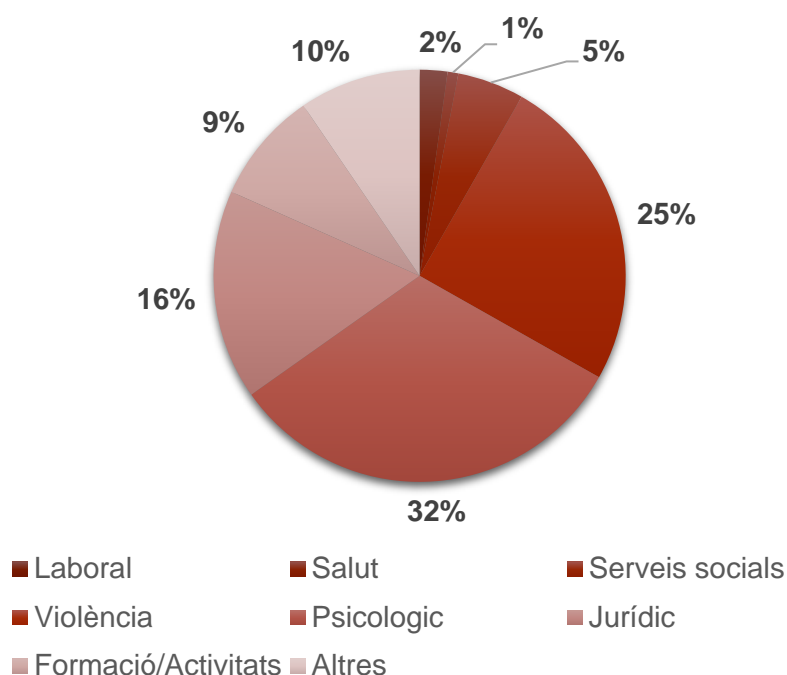
L'edat més freqüent entre les dones ateses és entre 30 i 45 anys en un 42,7% dels casos, i el nivell d'estudis més freqüent, els estudis primaris en un 30%.

Gràfic 20. Dones ateses als Serveis d'informació i Atenció a les Dones per nivell d'estudis l'any 2018.



Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels serveis d'atenció i informació a les dones.

Gràfic 21. Àrees de consulta als Serveis d'informació i Atenció a les Dones a Catalunya l'any 2018.



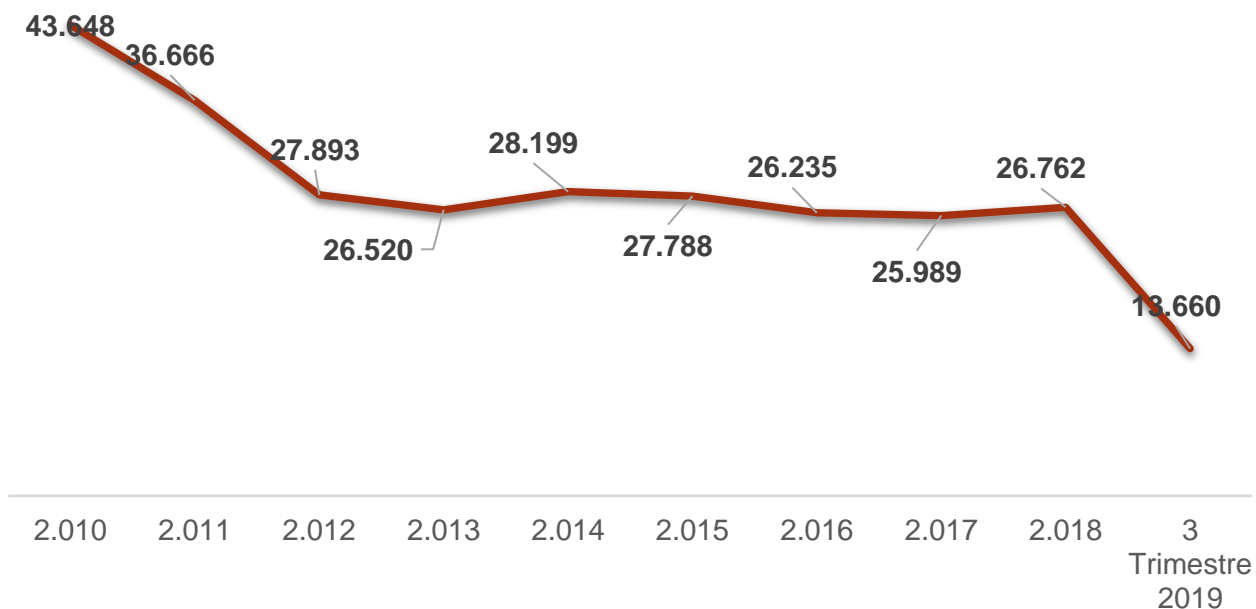
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del registres administratius dels SIAD

El 25% de les atencions realitzades al Serveis d'informació i atenció a les dones eren de l'àmbit de la violència masclista i el 32% per a assessorament psicològic.

Els Serveis SIAD són serveis que proporcionen els municipis de més de 20.000 habitants i els Consells Comarcals i que en aquest moment se'n comptabilitzen 102. L'any 2009 es va començar amb 82 SIAD que l'any 2010 es va ampliar a 100 i que a dia d'avui han augmentat a 102.

9. Evolució de les atencions als SIAD

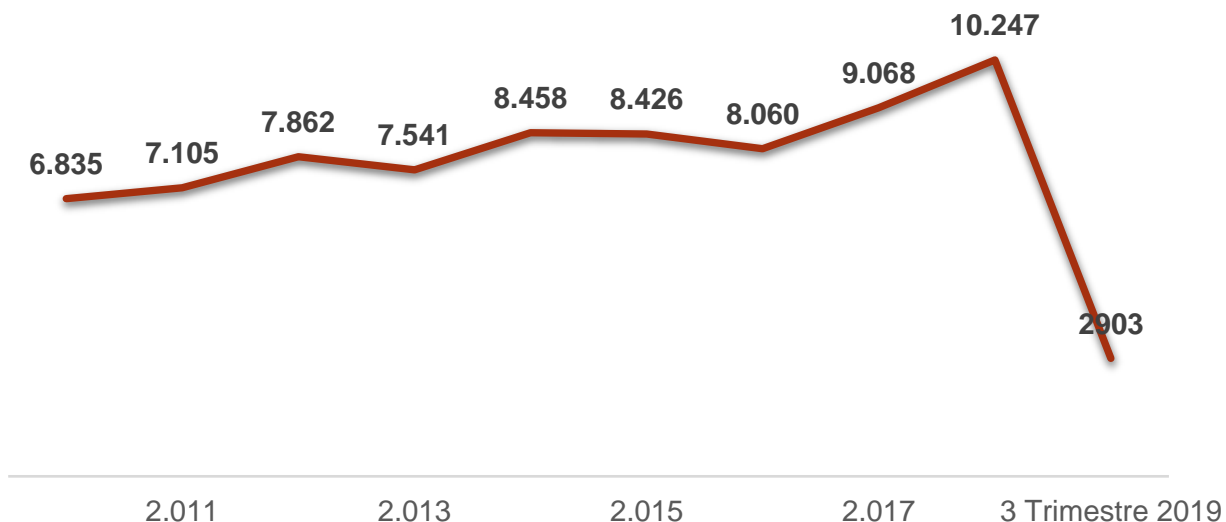
Gràfic 22. Evolució de les dones ateses als Serveis d'Atenció i Informació a les Dones a Catalunya



Font: Elaboració pròpia a partir de les memòries anuals dels SIAD

El nombre mitjà de dones ateses als SIAD els darrers 9 anys ha estat de 30.367. L'any 2018 s'han atès 26.762 dones, un 12% menys que la mitjana de tots els anys. El primer semestre del 2019 s'han ates en total a 13.660 dones.

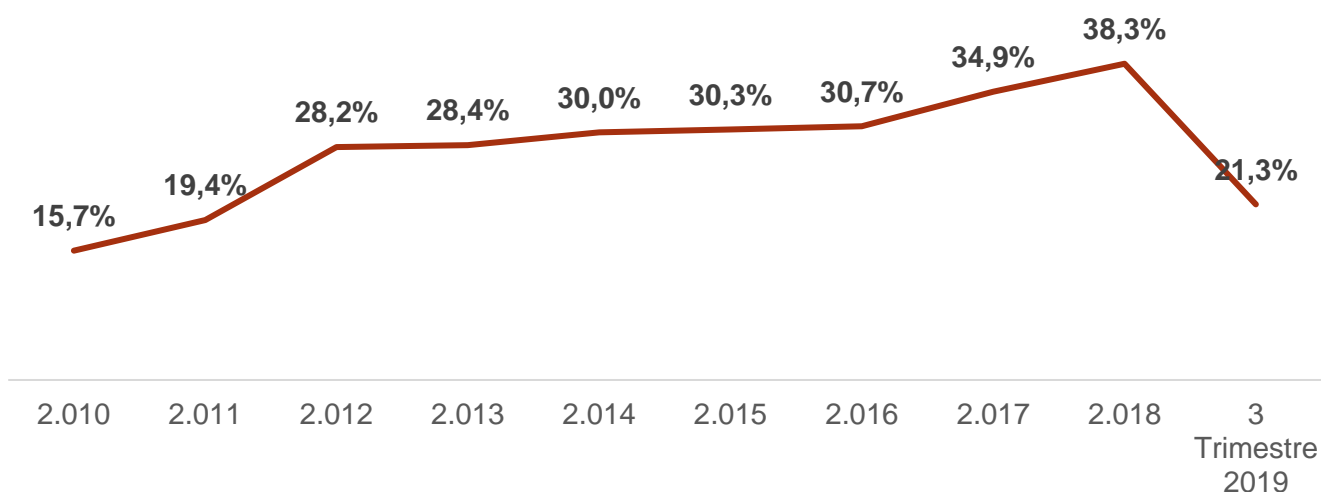
Gràfic 23. Dones ateses en situació de violència masclista als Serveis d'Informació i Atenció a les Dones a Catalunya



Font: Elaboració pròpia a partir de les memòries anuals dels SIAD

En el cas de les dones ateses per motiu de VM la tendència s'inverteix, s'ha passat de 6.835 dones el 2010 a 10.247 el 2018, un 33% més. En el primer semestre de 2019, 2903 dones han estat ateses per motiu de VM als SIAD.

Gràfic 24. Proporció de dones ateses en situació de violència masclista als Serveis d'Atenció i Informació a les Dones a Catalunya

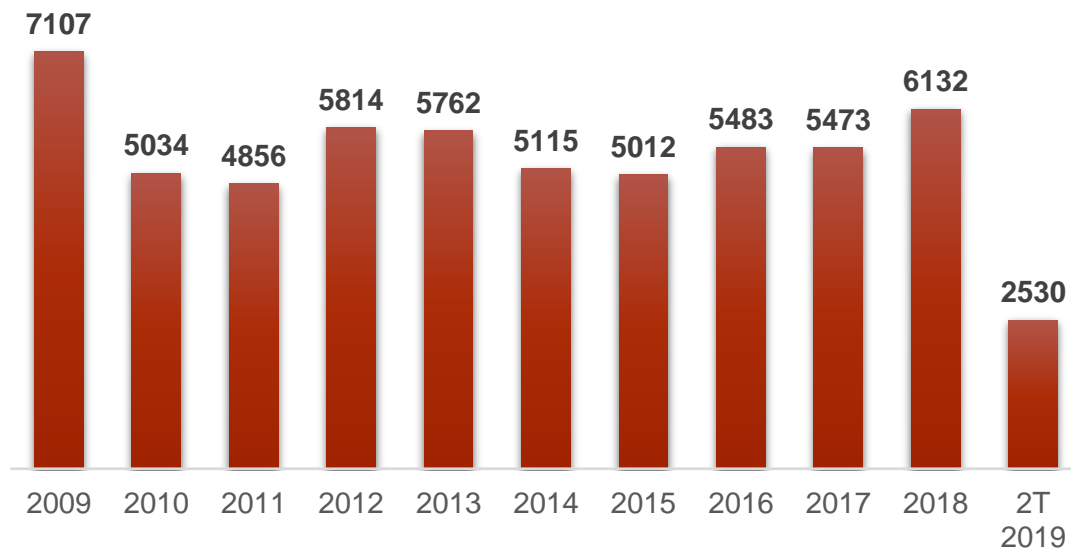


Font: Elaboració pròpia a partir de les memòries anuals dels SIAD

El percentatge de dones ateses per motiu de VM respecte del total de dones ateses als SIAD ha anat augmentant progressivament en els darrers anys, situant-se en un 21,3% el 2019.

9. Oficines d'atenció a les dones de l'ICD

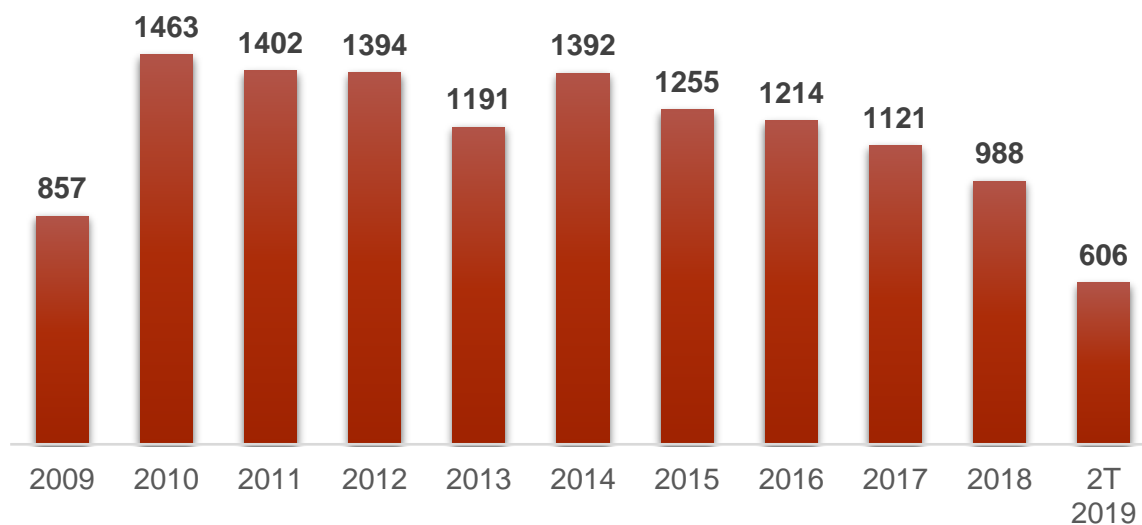
Gràfic 25. Nombre de consultes realitzades a les oficines d'atenció a les dones de l'Institut Català de les Dones a Catalunya



Font: Elaboració pròpia a partir de les memòries d'activitats de l'Institut Català de les Dones

El nombre total de consultes anuals fetes a les oficines de l'ICD de tot Catalunya el 2018 va ser de 6132 i de 2530 en el primer semestre de 2019.

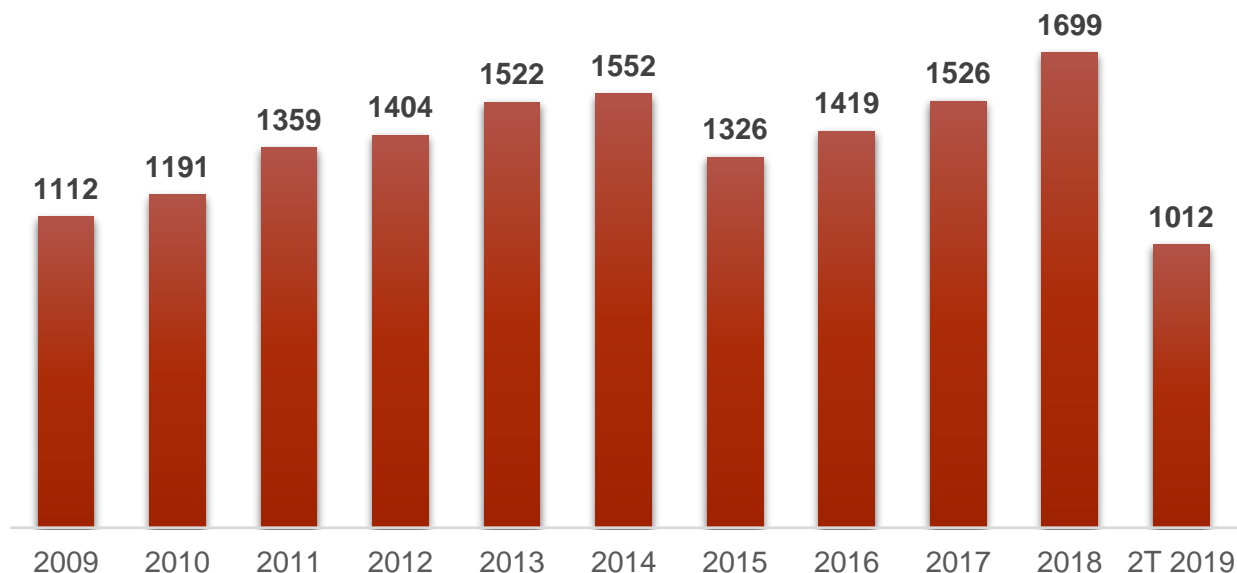
Gràfic 26. Orientació jurídica a les oficines de servei d'atenció a les dones de l'Institut Català de les Dones a Catalunya



Font: Elaboració pròpia a partir de les memòries d'activitats de l'Institut Català de les Dones

El nombre total de consultes anuals fetes al servei d'orientació jurídica de les oficines de l'ICD de tot Catalunya va ser de 988 el 2018, i enguany en el primer semestre és de 606 consultes

Gràfic 27. Orientació psicològica a les oficines de serveis d'atenció a les dones de l'institut Català de les Dones a Catalunya

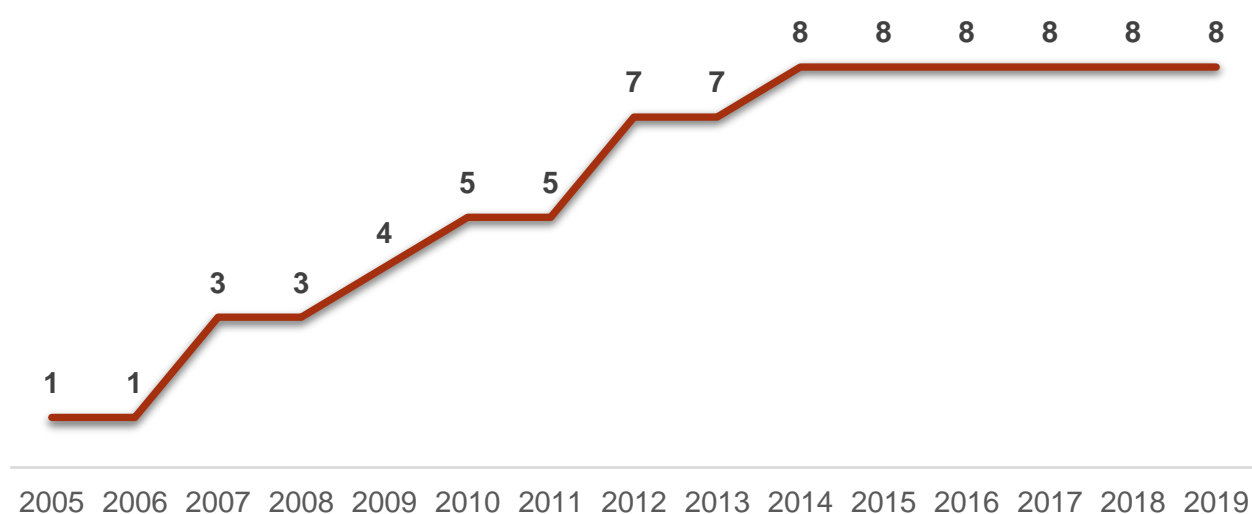


Font: Elaboració pròpia a partir de les memòries d'activitats de l'Institut Català de les Dones

El nombre total de consultes anuals fetes al servei d'orientació psicològica de les oficines de l'ICD de tot Catalunya durant el 2018 va ser de 1699 i de 1012 en el primer semestre d'aquest any.

10. Serveis d'intervenció especialitzada

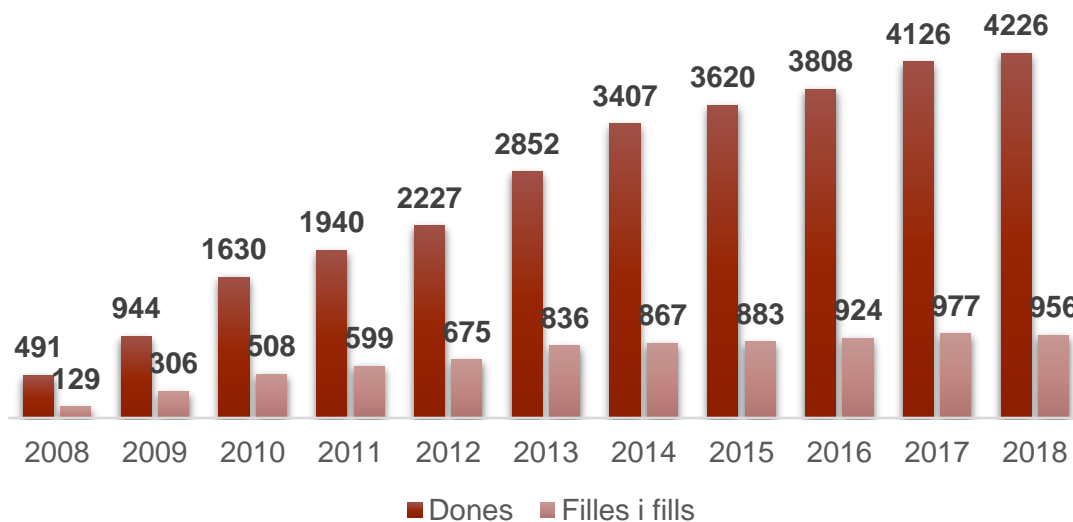
Gràfic 28. Nombre de Serveis d'Intervenció Especialitzada operatius a Catalunya



Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

El nombre de Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE) operatius ha anat augmentant des de l'aprovació de la llei de violència. I en els darrers anys s'ha mantingut.

Gràfic 29. Nombre de dones, filles i fills atesos als Serveis d'Intervenció Especialitzada a Catalunya

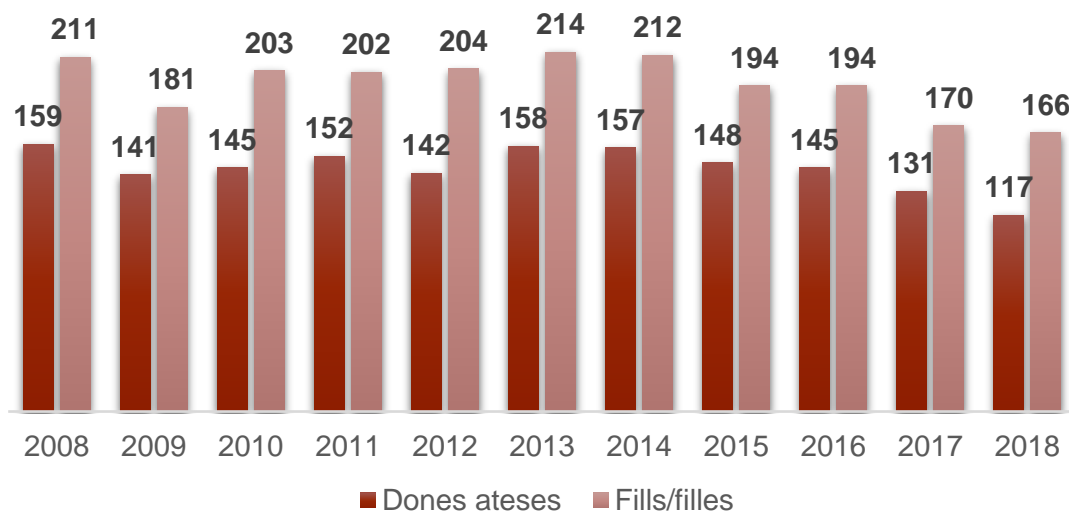


Font: Direcció General de Famílies del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

El nombre de dones ateses als SIE ha anat augmentant progressivament en els darrers anys i el nombre de fills i filles ateses no ha experimentat un augment tant significatiu però també ha anat augmentant en els últims anys. Durant el darrer any 2018 el nombre dones, filles i fills atesos s'ha mantingut estable.

11. Serveis d'acolliment i recuperació de la VM

Gràfic 30. Serveis d'acolliment i recuperació a Catalunya

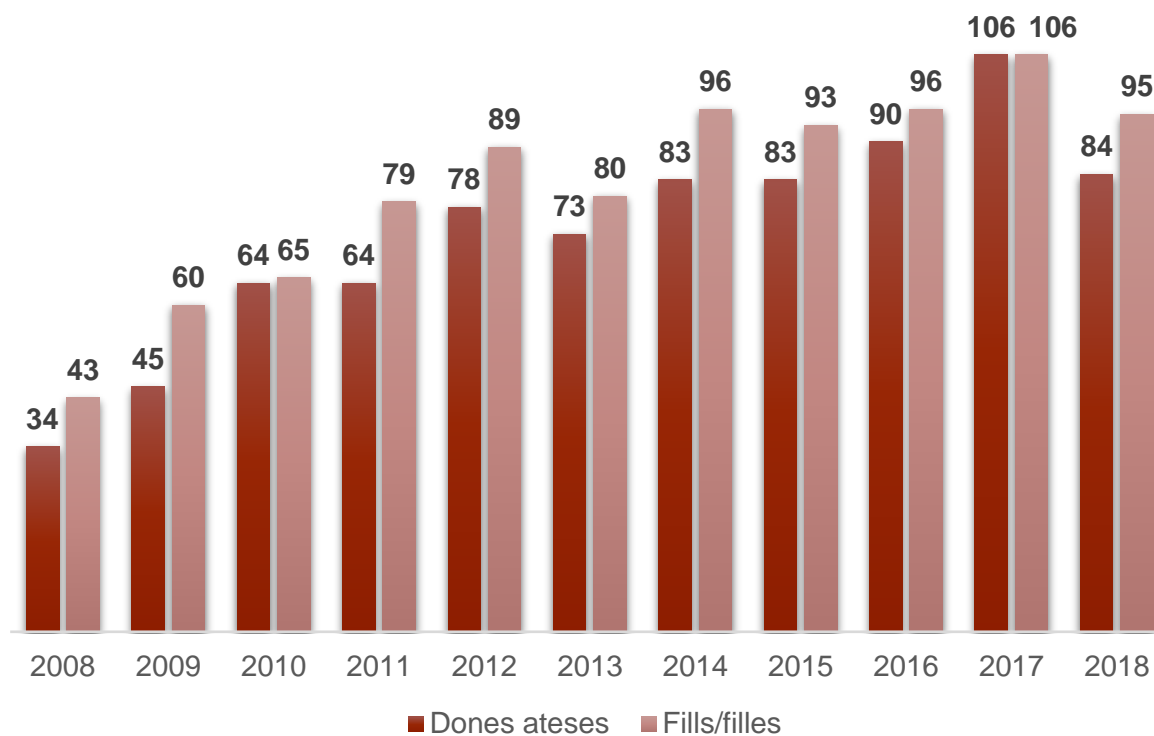


Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Els Serveis d'acolliment i recuperació (SAR) de les famílies en situació de VM han atès anualment, des de l'aprovació de la llei, un nombre constant de dones, i de filles i fills.

12. Serveis d'acolliment substitutori de la llar

Gràfic 31. Serveis d'acolliment substitutori de la llar a Catalunya

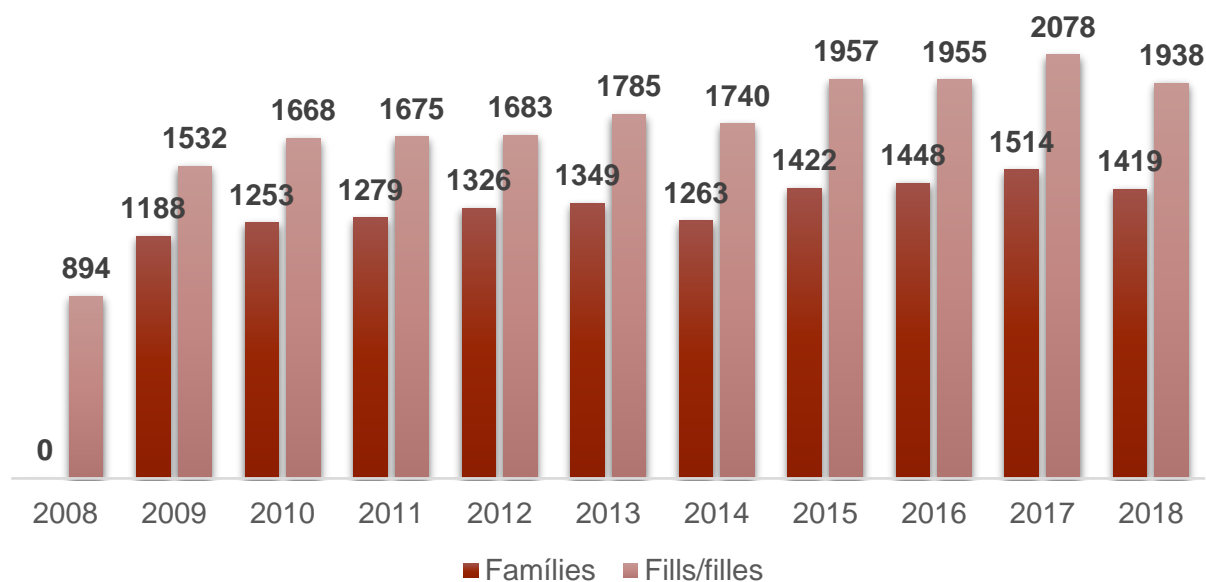


Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Els serveis d'acolliment substitutori de la llar en famílies víctimes de VM han atès un nombre progressiu de dones, filles i fills, fins el darrer 2018 que s'ha anat estabilitzant.

13. Servei tècnics de Punt de Trobada (STPT)

Gràfic 31. Serveis tècnics de Punt de Trobada a Catalunya

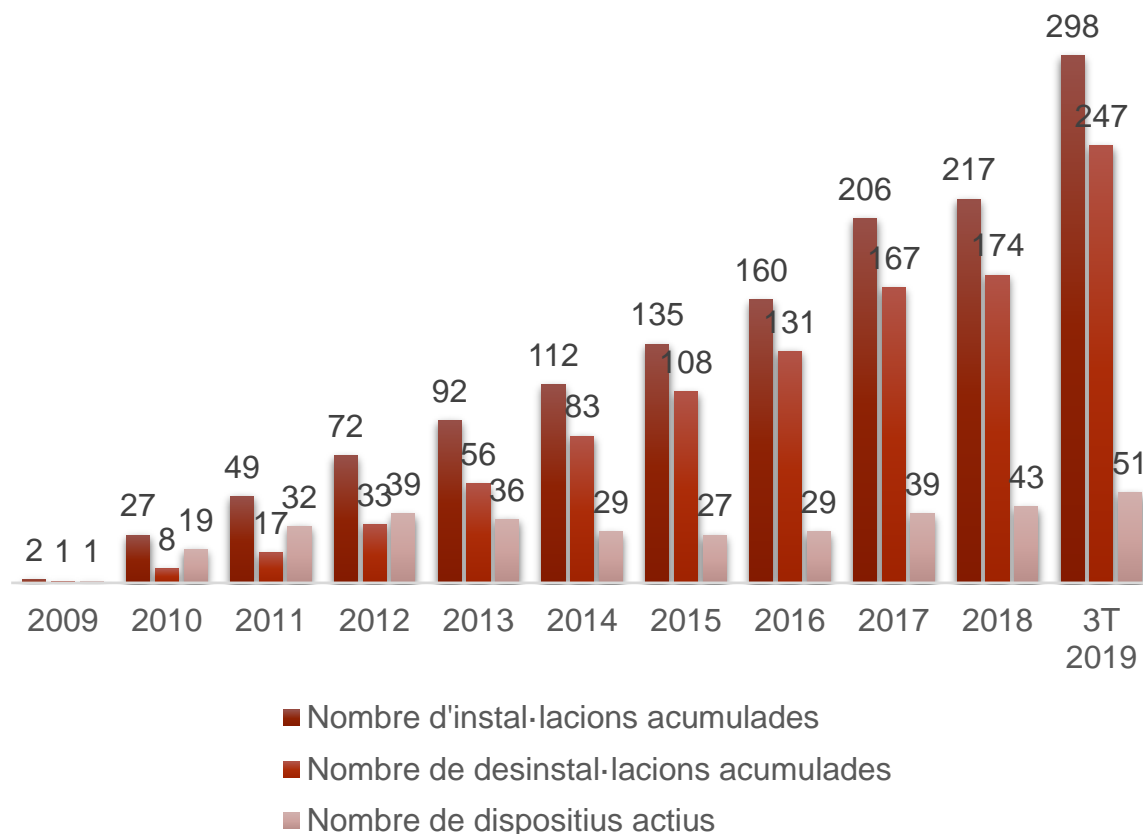


Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

El nombre de filles i fills en situació de VM, ateses als STPT, ha passat de 894 l'any 2008 a 2078 l'any 2017, ha augmentat un 57% en nou anys. En el 2018 s'ha estabilitzat. Pel que fa al nombre de famílies ateses, ha passat de 1188 el 2009 a 1514 el 2017, en aquest any l'augment ha estat del 21%. En el darrer any 2018 aquest increment també s'ha estabilitzat.

14. Dispositius electrònics de seguiment

Gràfic 32. Dispositius electrònics de seguiment a Catalunya

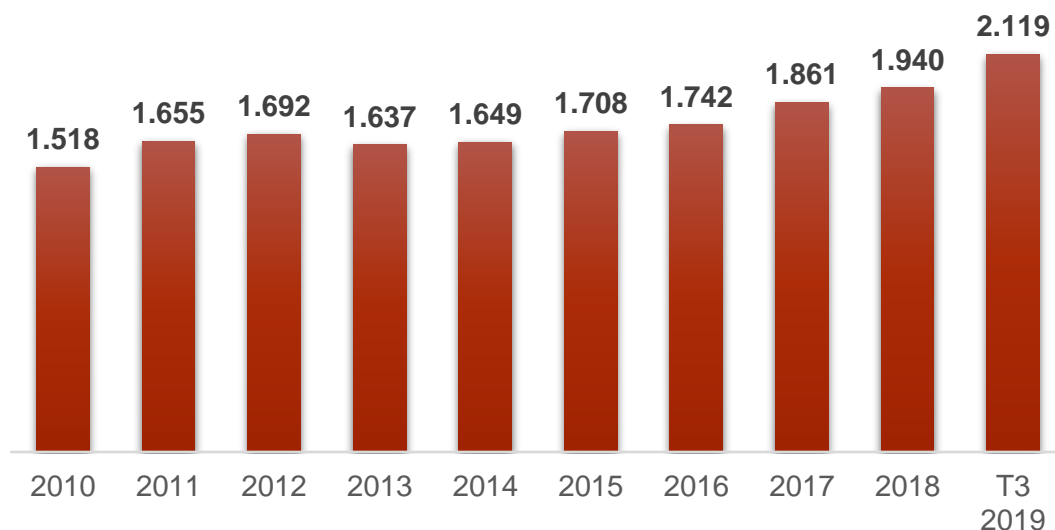


Font: Delegación del Gobierno para la Violencia de Género. Ministerio de Sanidad Asuntos Sociales e Igualdad.

El nombre de dispositius electrònics de seguiment instal·lats en agressors de VM des de 2009 a Catalunya és de 298, dels quals, 247 s'han desinstal·lat i 51 són actius.

15. Servei d'Atenció i protecció ATENPRO

Gràfic 33. Nombre d'usuàries actives del ATENPRO a Catalunya



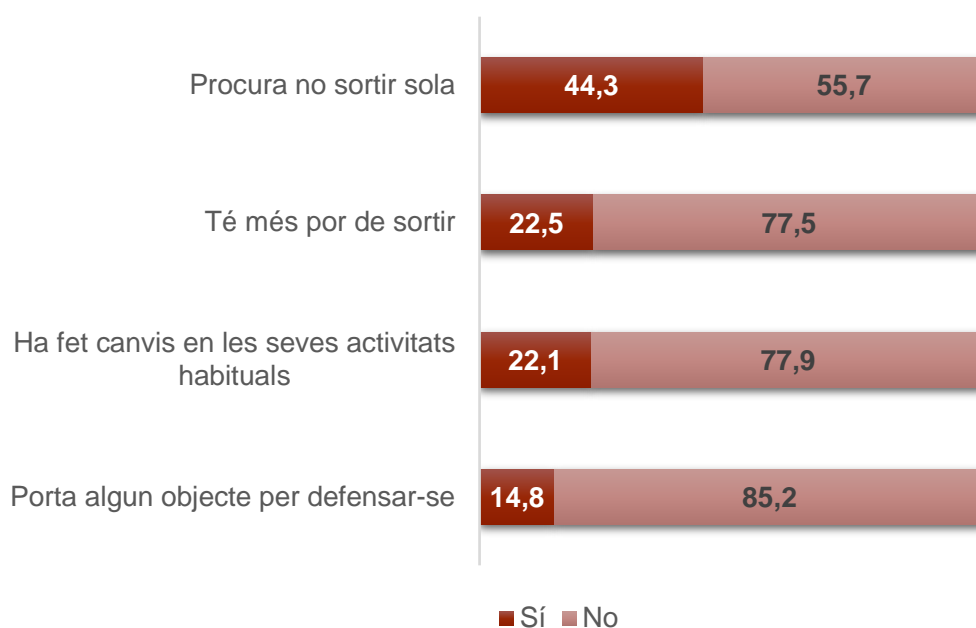
Font: Delegación del Gobierno para la Violencia de Género. Ministerio de Sanidad Asuntos Sociales e Igualdad.

Tal com il·lustra el gràfic, el nombre d'usuàries del servei ATENPRO ha anat augmentant des de 2010 fins a situar-se en 2.119 usuàries el tercer trimestre de 2019..

16. Enquesta de violència masclista 2016

Tal com mostren les dades a escala mundial i també aquí a Catalunya, hi ha un elevat grau de victimització de les dones que resta quotes de desenvolupament als països i restringeix la llibertat i els drets de les dones. Segons l'Organització Mundial de la Salut hi ha un elevat grau de victimització de les dones arreu del món, on 1 de cada 3 dones patirà al llarg de la seva vida algun tipus de violència masclista. Concretament, destaca que la violència de parella és el tipus més comú de violència contra la dona, ja que afecta el 30% de les dones a tot el món.

Gràfic 34. Dones que han sofert algun fet de violència masclista amb molta o força afectació segones les conseqüències a Catalunya l'any 2016



Font: Enquesta de violència masclista a Catalunya 2016

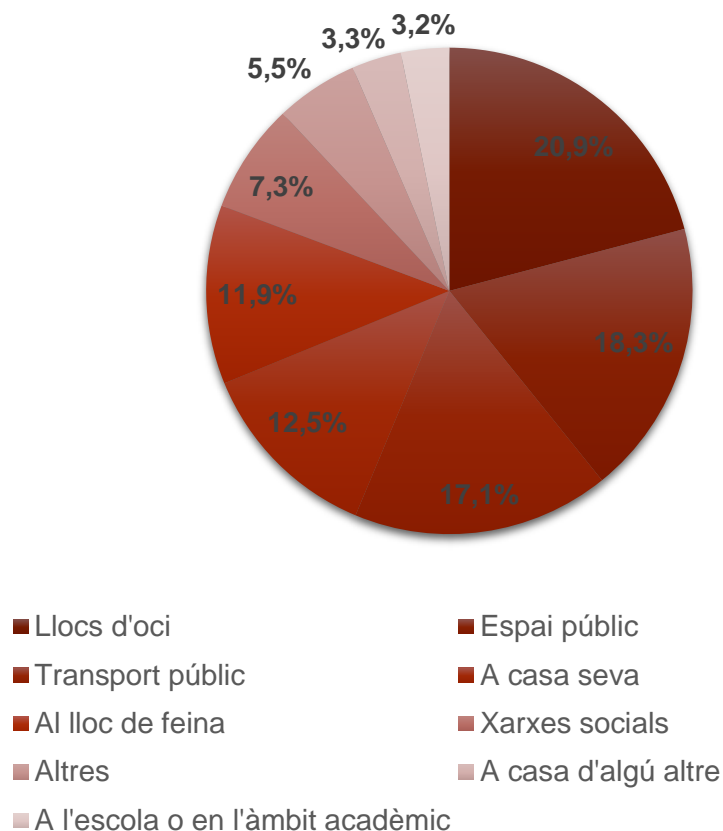
El 44,3% de les dones que han sofert algun fet de VM amb molta o força afectació procuren no sortir soles, el 22,5% té més por de sortir que abans dels fets, el 22% ha fet canvis en les seves activitats habituals i el 15% porta algun objecte per defensar-se.

La molta o força afectació correspon a 2 categories de resposta a la pregunta de fins a quin punt la va afectar un fet puntual:

D.3 Fins a quin punt la va afectar aquest fet?

1. Molt
2. Força
3. Una mica
4. Gens
5. NS/NC

Gràfic 35. Dones de 16 anys i més que han sofert algun fet* de violència masclista el darrer any, segons la localització del fet a Catalunya l'any 2016

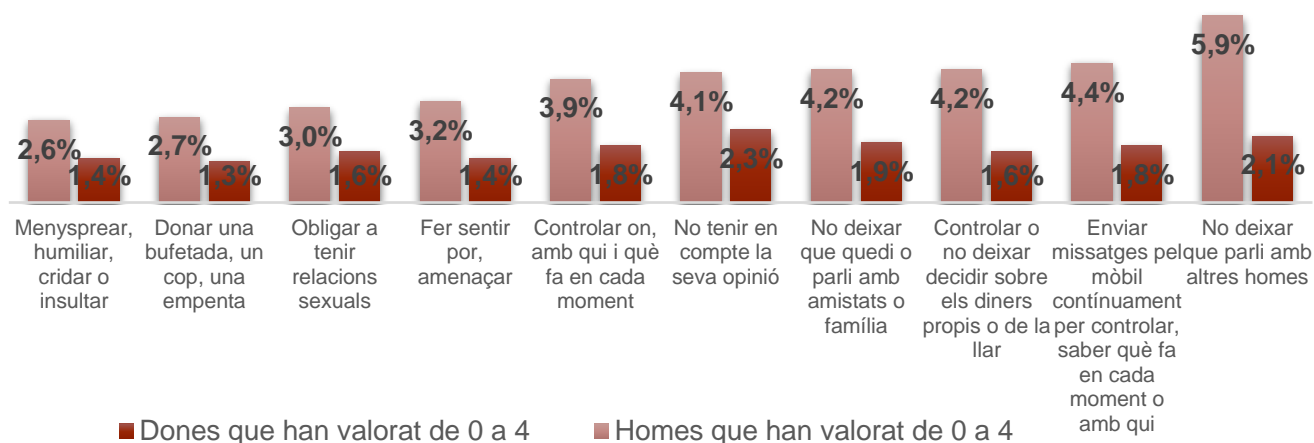


**en l'àmbit de les no parelles. Font: Enquesta de violència masclista a Catalunya 2016*

Les agressions per part d'homes que no són parella o exparella es donen majoritàriament a l'àmbit públic. Un 30 % als llocs d'oci, un 18,3% a l'espai públic i un 17,1% en els transports públics.

En aquest sentit, els diferents estudis relacionats destaquen que hi ha una percepció diferenciada de la seguretat, fet que provoca un ús diferenciats dels espais, també en funció de les hores del dia. Dones i homes reben una socialització diferenciada i això fa que les relacions i l'ús dels espais també siguin diferencials en funció del gènere. Aquesta realitat determina notablement la percepció subjectiva de cada persona, també en funció del seu gènere, i alterant la percepció que tenen dels diferents espais en base a la seguretat que senten transitant-los o estant-hi.

Gràfic 36. Valoració sobre si aquests comportaments són formes de violència masclista (de 0 a 10)* a Catalunya l'any 2016

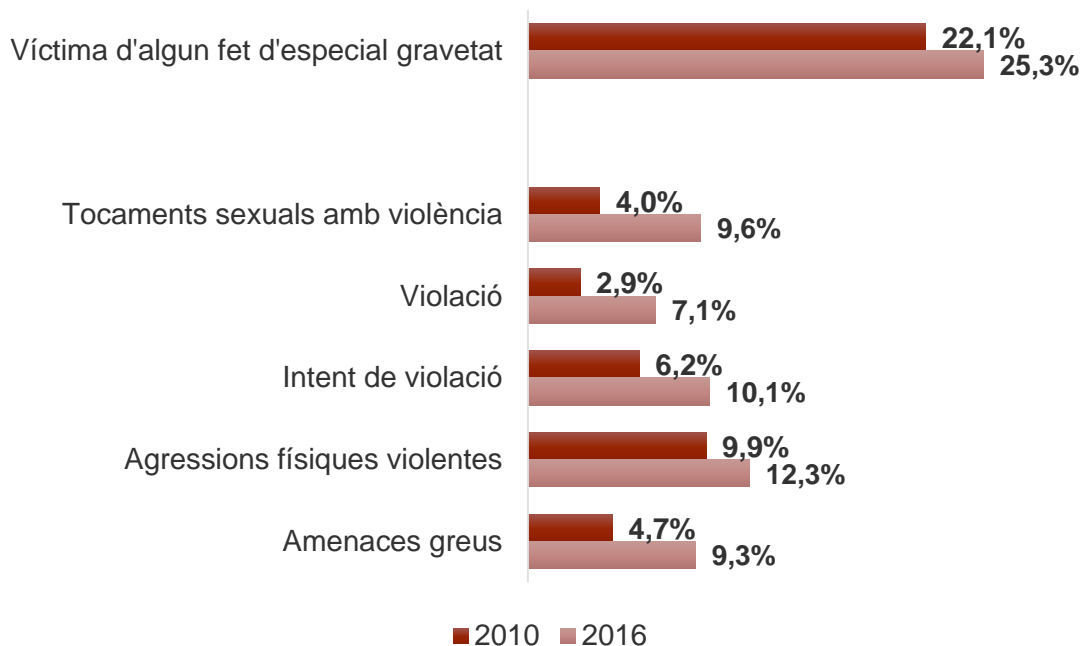


* 0 vol dir que no és gens VM i 10 que ho és totalment.

Font: Enquesta de Violència Masclista a Catalunya 2016.

El 6% dels homes a Catalunya considera que no deixar que la dona parli amb altres homes no és VM, i en el cas de les dones no ho considera el 2%. Pel que fa a obligar a tenir relacions sexuals el 3% dels homes no ho considera VM

Gràfic 37. Dones de 16 anys i més que han sofert fets d'especial gravetat durant tota la vida a Catalunya 2016

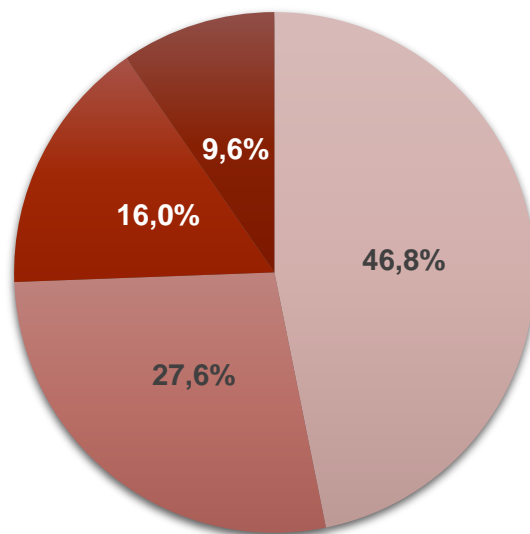


Font: Enquesta de violència masclista a Catalunya 2016

L'any 2016 el 7,1% de les dones catalanes de més de 15 anys han declarat que han estat obligades a mantenir relacions sexuals, en contra de la seva voluntat (violacions), al llarg de la seva vida i una de cada quatre ha patit algun fet d'especial gravetat segons l'Enquesta de violència masclista. Els fets d'especial gravetat són els tocaments sexuals amb violència, les violacions, els intents de violació, les agressions físiques violentes i les amenaces greus.

Segons les Nacions Unides, una de cada deu dones patirà una agressió sexual al llarg de la seva vida. L'enquesta sobre violència masclista de l'Agència Europea de Drets Fonamentals (FRA) va concloure també en aquesta línia, destacant que a Europa, quasi 4 milions de dones van ser violades, i que el 10% d'aquestes violacions van ser perpetrades per més d'un autor.

Gràfic 38. Dones de 16 anys i més que han sofert algun fet* de violència masclista el darrer any per grup d'edat a Catalunya l'any 2016



■ De 16 a 29 anys ■ De 30 a 44 anys ■ De 45 a 64 anys ■ 65 anys i més

**No inclou comentaris, gestos sexuals ni exhibicionismes.*

Font: Enquesta de violència masclista a Catalunya 2016

El 47% de les dones que han patit algun fet de VM el darrer any (sense comptar comentaris, gestos sexuals ni exhibicionismes) tenia entre 16 i 29 anys.